แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ. นายชัยสิทธิ์ สนิกมัยโย อายุ 37 เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน ห้วยน้ำดำ อยู่บ้านเลขที่ 94 หมู่ที่ 9 ตำบล ทุ่งนุ้ย

อำเภอ ควนกาหลง จังหวัด สตูล สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 2 คน

อาชีพหลัก กรีดยางพารา รายได้ 4000 บาท/เดือน อาชีพเสริม เก็บกล้วยไม้ รายได้ 2000 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน 2 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ 2542 ในพื้นที่จังหวัด สตูล

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร เป็นป่าดิบชื้น ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ มาก ในบางพื้นที่

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ไม้ตะเคียน ไม้ตะเคียน ไม้ยางพารา ไม้ไผ่

มีปริมาณระดับใด มาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ได้แก่ กล้วยไม้ที่อาศัยอยู่บนดิน กล้วยไม้ที่อาศัยบนต้นไม้อื่น

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง สิรโตโรพลี สิรโตพาย สิรโตกลอ สิรโตคอนดา จอกกาดรีทุลสุด

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 4 มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 4-5

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร การหาของป่าต่างๆ. หุงข้าวเอง กินข้าวจะเป็นอาหารแห้ง หรืออาหารที่เก็บไว้ข้ามเดือนได้ เช่น น้ำพริก ปลาทอด ปลาตะเพียน ตากแดดทั้งไข่ กระดอมไข่ กล้วยไม้ ทำเปลนอน มุ้งนอนตาข่าย ไปไม่ได้ในป่า แต่ก่อนไปไม่ได้อยู่ได้ และสัตว์ป่าทั้งเจะเป็นอย่าง

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ใน

ป่า มีความเชื่อป่าสีเขียว ป่าสีน้ำตาล ผู้เฒ่าว่าป่าดื้อพระคุณเจ้า การเข้าไปหาของป่า ทุกครั้งที่ไป มักกล่าว ขอขมาพระคุณเจ้าว่านายาน เพื่อท่านจะได้ประทานในสิ่งที่ปรารถนา ในอย่างเป็นสอง การขอขมาพระคุณเจ้าใช้คำว่า "อัสลาม มูอะลัยกุม" ถ้าไปหากล้วยไม้ก็ขอเฉพาะกล้วยไม้ อย่างอื่นไม่ไปเด็ดเด็ด.

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

กลุ่มเก็บของป่าน้ำผึ้ง และ กลุ่มล่าสัตว์ กลุ่มหาของป่าอื่นๆ

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร หากพบเจ้าหน้าจะพูดคุย หากเลี่ยงได้ก็จะเลี่ยง การพบปะ เพราะทำให้เสียเวลา

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า ถือมีดเล็ก ถุงเกาะยาว จอกกาดรีทุล

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง 1. เสบียงอาหาร 2. น้ำดื่ม 3. น้ำใส่แผลสด 4. ยากันยุง 5. มาชุน (ยาเส้น) 6. มุ้งแจ้ง กระดอมไข่ กล้วยไม้ 2 ใบ/คน และมีดเล็กยาวปลายแหลม

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามขนาด/และมีขั้นตอน / ชนิดต่างๆ ตามตลาดต้องการ

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้สัมภาษณ์/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ หาของป่า เพาะเลี้ยง.

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ สนุกกับการหา / ได้ค่าตอบแทนงาย / และ มีรายได้ตุ้มค่าเหนื่อย.

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร ไม่มาก ประมาณ 1-2 ครัวเรือน ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มมากขึ้น และส่วนใหญ่มาจากต่างถิ่นอื่น / ต่างภูมิภาค .

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง มีประสบการณ์ในการปีนเขา / เดินป่า , ช่างสังเกต , ระมัดระวัง รอบคอบ , ตาไว , รู้จักเขตป่า , รู้ถิ่นกำเนิดกล้วยไม้แต่ละชนิด ว่าจะเจอมากในที่ใดๆ ป่า .

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ ไม่เกิน 2 กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด เช่น หนึ่งชนิด หรือ 2 แต่ไม่เกิน 3 ชนิด เช่น รองเท้านารีมาก , เอื้องสายกะเหรี่ยง / เอื้องสายต่างๆ .

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด เช้าตรู่ ประมาณ 7.00น.

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด ตัดจากต้น และส่งให้เป็นระเบียบ ใส่ในกระสอบปุ๋ย หรือแบก หรือ ระหว่างพาคนหามจากป่า / ภูเขา . ลงล้วงพื้นราบ .

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า เก็บเฉพาะที่ได้ขนาด / เก็บบางส่วน .

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามความต้องการของลูกค้า แต่ส่วนใหญ่เลือกชนิด / ขนาด และหวงแหนส่วนใหญ่ของป่า .

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน สภาพป่าที่เคยมีต้นไม้มากแน่น มีน้อยไม้ใกล้ชิด ได้ความชื้นตามธรรมชาติ การเดินทางเข้าไปค่อนข้างยากลำบาก มากขึ้น กล้วยไม้หายากขึ้น .

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เน้นตามความต้องการของลูกค้า / เลือกเก็บต้นที่ได้ขนาด / หายากน้อย / ขนาดใหญ่ หายาก จะเก็บมาในปริมาณน้อย เพื่อจำหน่ายในราคาสูง .

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด การเผาป่า การตัดป่าทำลายเพื่อปลูกยางพารา / ปลูกมันสำปะหลัง / การขุดป่าทำลายเพื่อการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ .

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง อำเภอสามเงา , อำเภอละโว้ , อำเภอวังทอง

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป หาต้นกล้วยไม้ชนิดที่หายากที่มีปริมาณที่น้อย เพื่อจำหน่ายในราคาสูง / หาวิธีเพาะเลี้ยง และขยายพันธุ์ที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์ .

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร กล้วยไม้ป่า เป็นมรดกของชาติที่อยู่ในชุมชน ควรสอนให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่า และรู้จักใช้ชีวิตให้ก้าวทันโลกปัจจุบันให้สิ้นเปลือง

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ การจำหน่าย / การเก็บหากล้วยไม้ป่า น้อยที่สุด เป็นสิ่งผิดกฎหมาย , การจำหน่ายกล้วยไม้ป่า ส่วนใหญ่ต่างชาติ จะเป็นผู้กำหนดราคาซื้อกล้วยไม้ป่าที่เก็บมาได้ในแต่ละครั้ง .

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร

1.) ควรโอกาสให้คนเก็บหากล้วยไม้ป่า ได้เก็บหาในประเภทอาชีพอย่างถูกต้อง โดยการแก้ไขกฎหมายและการเงินอาชีพ เพื่อนำรายได้

2.) ควรโอกาสให้ชุมชนได้เข้าร่วมฝึกอบรมการดูแล / อนุรักษ์ ใช้ประโยชน์ป่าไม้ ร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ชุมชนต่างๆ และประชาชนทั่วไป .

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึกข้อมูล และประสานงานการ

(นายสุเทพ ภาสวานิช) ถอดบทเรียน .

19 / พ.ค. / 2546

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ. นายไพศาล ประยงค์คุณ อายุ 44 ปี เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน ช้างนำดำ อยู่บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 3 ตำบล กำนัน

อำเภอ ถ้ำนกนางแอ่น จังหวัด สตูล สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน

อาชีพหลัก สวนยางพารา รายได้ 3500 บาท/เดือน อาชีพเสริม เก็บกล้วยไม้ป่า รายได้ 3-4000 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน 5 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2541 ในพื้นที่จังหวัด สตูล

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ต้นไม้สมบูรณ์ร่มครึ้มตลอดปี ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ กล้วยไม้ตระกูลหวาย , กล้วยไม้ตระกูลเอื้อง , กล้วยไม้ตระกูลรองเท้านารี.

มีปริมาณระดับใด มาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ได้แก่ กล้วยไม้ที่ขึ้นตามพื้นดิน / กล้วยไม้ที่ขึ้นเกาะตามต้นไม้ใหญ่

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง รองเท้านารีตามสตูล ตามาลีดำ รองเท้านารีม่วงสงขลา, และสิริโตต่างๆ มากมาย.

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 3 วัน มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 4-5 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร ดำรงชีพเรียบง่าย. พึ่งตามธรรมชาติ ศึกษาเรียนรู้ กับเกี่ยวประโยชน์จากป่า ไม่ทำลาย กินเท่าที่จำเป็น เก็บกล้วยไม้ป่า โดยถือว่า กล้วยไม้จุกเล็ก ได้มีโอกาสเติบโตต่อไป

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ในป่า ถือตามตำนานป่าเขาต่างๆ และขอพรจากกล้วยไม้ ทุกครั้ง ก่อนการเข้าป่าไปเก็บกล้วยไม้ และสะสมสิ่งพระเครื่องเป็นเจ้า พร้อมละหมาดวันละ 5 เวลา มีชีวิตขาด การมีน้ำใจต่อชุมชน ถือการหลีกเลี่ยงปฏิบัติเรื่องของพระเครื่องเป็นเจ้าในครอบครัว และประกอบแพร รักษา ดูแลกันในหมู่บ้านต่างๆ ปลอดภัย ได้ฟังธรรมไม่ตบตีกันเด็กๆ.

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

กลุ่มเก็บไม้ และกลุ่มตัดสวนยางไม้ , สวนยางพารา

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทักทาย. พูดคุยกันเพื่อนๆเล็กน้อย เพราะเกรงกลัวตนละเป็นทางตนละเป็นหมาย

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า สวมเสื้อแขนยาว นุ่งกางเกงขายาว ใส่ผ้าพรางตัวตลอดเวลา เพื่อไว้ใช้เนื้อ/อาหาร.

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง กระสอบปุ๋ย 2 กระสอบ , มีด, น้ำดื่ม และรองเท้าบูทสั้น. มีดกรีดยางนัก. และยา รักษาแผล.

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บเฉพาะต้นที่ตัดกอ โดยเลือกขนาดที่เหมาะสม ไม่เก็บต้นที่กำลังออกฝัก. เพื่อไว้ให้เกิดการขยายพันธุ์

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ ทดสอบ เหมาะสม.

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่ถูกกฎ. ชอบ และมีรายได้ที่ค่อนข้างพอใจ

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร ปีไม่มากนัก 2-4 กลุ่ม ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มมากขึ้น.

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง ต้องรู้จักคน ชำนาญที่จะเป็นป่าย/เดินป่า. ช่างสังเกต รู้จักหมายจิงๆ ป่าเขา. รู้จักเส้นทางเดินที่จะไม่ แต่ละเส้นทางเป็นอย่างดี.

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ 2 กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด.เช่น ชนิดเดียว บางทีมา 2-3 ชนิด. ส่วนใหญ่ จะเป็น รองเท้านางฟ้าขาวสกุล เป็นส่วนใหญ่.

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ช่วงเช้าตรู่ ประมาณ 6-7.00น.

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด ด้วยวิธีการแบกหาม.

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า กล้วยไม้ป่าต้องเก็บหาจากป่าเท่านั้น จะเพิ่มพันธุ์ไม่ได้.

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร มีลุ่มนายทุนซื้อกล้วยไม้ป่ามาจากป่า ต้องมาแบ่งเพาะปลูกเลี้ยงไว้ในโรงเรือนเอง

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน สภาพป่าเปลี่ยนแปลงไปมาก จากที่เคยอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันไม่ใช่ ปัจจุบันกล้วยไม้ป่าหายากมาก ปัจจุบัน ต้นไม้ใหญ่ถูกทำลายไปมาก กล้วยไม้ลดลง การหาเดินป่าไกลใช้เวลานาน และพบเจอต้นที่ได้ขนาด ไม่กี่ต้นเล็ก และต้นที่ถ้าสั้นๆ ก็ทิ้งไว้.

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด การถางป่า ทำไร่บนภูเขา และป่าชายเลน

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง ในอำเภอ ทุ่งหลวง อำเภอ ละงู อำเภอ ควนโดน.

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ศึกษาเส้นทางภายในป่าไม้ ใช้วิธีการเพาะเลี้ยง และ ราคาที่แตกต่างกัน เช่น เป็นแบบที่ใช้การทำแบบปริมาณ การเก็บกล้วยไม้จากป่าที่นิยม ค่า.

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ต้องมอบให้ที่นักวิชาการ ที่ดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้. และ การปลูกเลี้ยง การขยายพันธุ์ จากกล้วยไม้ป่าและช่วยกันอนุรักษ์.

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ การเก็บหากล้วยไม้ป่า เพื่อ ขาย/เพื่อปลูกเลี้ยง มีการผิดกฎหมาย., กล้วยไม้มีราคาแพงมาก ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า/ตลาด.

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ต้องแก้ไขกฎหมาย ต้องการเห็นนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบป่าๆ ที่เห็นแล้วป่าที่เกิดขึ้นเป็นธรรมชาติ ทุกฝ่าย. โดยเพิ่มมาตรการนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาดูแล การบริหารจัดการพื้นที่ป่า และกล้วยไม้ป่าเอาจริง เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนร่วมกันที่ทุกฝ่าย.

ลงชื่อ ผู้บันทึกข้อมูล

(สุรยุทธ ทองทวี)

19 / พ.ค. / 56

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นาย เฉิม พึ่งมาก อายุ 54 เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน อยู่บ้านเลขที่ 62 หมู่ที่ 9 ตำบล คุระ

อำเภอ คุระบุรี จังหวัด พังงา สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน

อาชีพหลัก ส่วนผลไม้ รายได้ 4000-5000 บาท/เดือน อาชีพเสริม เก็บกล้วยไม้ รายได้ 8,000 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน 26 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ อายุ 34 ปี ในพื้นที่จังหวัด เกาะยาด เกาะพระทอง อ.คุระบุรี จ.พังงา

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร อุดมสมบูรณ์ ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ว่านเพชรหึง, เนื้องสองใบ, สิงโต → ตนตาแดง, มาควายตัด, พัดโบก, ลินเลย์, สะบาม
วองแก้วหรี → ผาสีมูล, ตางกาย, ม่วงส่งยลา
มีปริมาณระดับใด มาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ได้แก่ กล้วยไม้อากาศ กับ กล้วยไม้ดิน

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง สกุลวองแก้วหรี, สกุลสิงโต, สกุลเอื้อง, สกุลตวาย เกือบทุกชนิด

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 14 วัน มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 3-4 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร พกพาเสบียงอาหารไปด้วย คือ ข้าวต้ม อาหารแห้ง น้ำ และมื้อต่อไปจะหุงข้าวกินเอง และหาเพิงพักในป่าหาประทังอาหาร, หยาดยุกกลิ่ง ในการเดินป่า คือ เหล็กไฟ, ข้าวตู, จิงดอกเดียว, มีดกระเป๋า

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ในป่า ต้องกินอาหารสด และสุกต้องตามหลักศาสนา, น้ำดื่มต้องสะอาด เพราะมีผลต่อร่างกาย
ทำพิธีละหมาด ครบ 5 เวลา ตามหลักศาสนา, เวลาเข้าป่าจะหลีกเลี่ยงไม่พบปะคนอื่นๆ
การเก็บกล้วยไม้ทุกครั้งจะขอพรต่อพระผู้เป็นเจ้า และมีกละพบ หรือไม่ก็ทุกครั้ง
ถ้าพบสิ่งร้าย ก็หยุดชีวิต เราจะเก็บกล้วยไม้ ไม่ได้มากก็อย่างสิ้น ต่างคนต่างไปคนละทาง

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ
คนหาน้ำผึ้งป่า, คนหาเม็ดป่า, คนหาสมุนไพร

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ไม่มีความสัมพันธ์ แต่ถ้าเกิดพบจะถูกนำไปพูดคุยกับคนอื่น ตกให้คนของเสียชื่อ

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า กางเกงขายาว, เสื้อแขนยาว, ผ้าขาวม้า, หมวก

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง กระสอบใส่กล้วยไม้ 1-2 กระสอบ, มีดพร้า, น้ำ, อาหาร

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามจันทร์ศรีดอโรการเด่นชัน

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ ตาหลี มาโนช (คน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ ยึดการประกอบอาชีพนี้มานานแล้ว

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร น้อย ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543- 2546

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง ร่างกายแข็งแรง, สามารถจำแนกชนิดพันธุ์กล้วยไม้ได้ กล้าหาญ, อดทน

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ 1 /คน กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด เช่น 1- 2 ชนิด เช่น สกุลรองเท้านารี - ช้างช่อง, สกุลคิงไอ ประเภทต่างๆ, เรือนปาหนกนกแก้ว

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ช่วงเช้า ไปครั้งละ 3-4 วัน (บนดูเขาพระเพลิง), ถ้าไปเก็บตามเกาะกลางทะเล จะไปเช้า-เย็นกลับ

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด มีการเรียงกล้วยไม้ให้เป็นระเบียบในกระสอบ แล้วนำไปบ่าลงมาจากเขา

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า เลือกเฉพาะต้นใหญ่ๆ ต้นเล็กๆจะไม่เก็บ

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร ปัจจุบันเก็บยากขึ้น แต่ยังเก็บตามชนิดที่ตลาดต้องการ แต่ก็ยังเก็บเฉพาะต้นใหญ่

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ป่าถูกบุกรุกโดยถูกบุกเบิกเพื่อทำไร่ทำสวนมาก, ไฟไหม้ป่า, การตัดไม้ทำลายป่า, ส่วนยางแก่ถูกส่งเสริมให้ปลูกมาก (บริเวณ ส่วนยางแก่จะมีกล้วยไม้ค้างอยู่มาก)

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เลือกเก็บเฉพาะชนิดที่ตลาดต้องการ เก็บต้นใหญ่ ช่วงเวลาของการระบายพันธุ์จะไม่เก็บ

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด ตัดไม้ทำลายป่า, การแผ้วถางป่า การเผาป่า, คนเก็บรุ่นใหม่มีวิธีการเก็บที่ไม่ถูกต้อง คือ ต้นเล็กต้นน้อยจะเก็บหมด เก็บแบบถอนหน้าดินทั้งต้น

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง อ. คุระบุรี จ. พังงา การปลูกสวนเชิงเดี่ยว, การทำลายป่าชายเลน

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป มีการเก็บกล้วยเลี้ยงที่ฟาร์มของตัวเองด้วย พยายามต่อรองเรื่องราคา ติดต่อตลาดกลางหรือผู้รับซื้อ

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร อยากสอนเรื่องชนิดพันธุ์กล้วยไม้ การปลูกเลี้ยงที่ถูกต้อง รวมทั้งการเก็บเมล็ดกล้วยไม้ที่ถูกวิธี

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ ถูกจับและถูกปรับบ่อย เนื่องจากกฎหมายไม่เอื้อต่อการประกอบอาชีพนี้ บางครั้งถูกตำรวจจับได้

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร

- อยากให้ปรับแก้กฎหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจะให้เอื้อกับการประกอบอาชีพนี้
- อยากให้ผู้ใหญ่บ้าน, อบต., หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึกข้อมูล

(นาย อดิศาร์ แสงสิทธิ์)

17-18 / พฤษภาคม / 2546

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นายบุญ อ่าวน้ำ อายุ 72 เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน อ่าวน้ำ อยู่บ้านเลขที่ 92/1 หมู่ที่ 2 ตำบล เหนือคลอง

อำเภอ อ่าวลึก จังหวัด กระบี่ สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน

อาชีพหลัก เพาะเลี้ยงกล้วยไม้จากป่าชุมชน รายได้ 8,000 บาท/เดือน อาชีพเสริม - รายได้ - บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน 35 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2511 ในพื้นที่จังหวัด ต. เหนือคลอง อ. อ่าวลึก จ. กระบี่

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ป่าเขาหินปูน/ป่าพรุ/ป่าชายเลน ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ต้นยางพาราทางรา ต้นหว้า ต้นเสม็ด ต้นคาเรียน ต้นขี้แรด ไม้ตะบูน ไม้ประ

มีปริมาณระดับใด ขึ้นอยู่ตามต้นไม้ ในปริมาณ โดยเฉพาะ: ต้นขี้แรด

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ประเภท ได้แก่ กล้วยไม้ดิน และ กล้วยไม้ที่ขึ้นตามต้นไม้ (กล้วยไม้อากาศ)

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง รู้จักสกุลรองเท้านารี, สกุลยาวาย, สกุลสิงโต, กล้วยไม้ดิน

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 3-4 มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 4-6 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร พกพาเสบียง คือ ข้าวสาร, อาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว, อาหารแห้ง, น้ำ และมีการหาอาหารในป่ามากินด้วย

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ในป่า

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ คนหาน้ำผึ้งป่า

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความรู้จักคุ้นเคยกันบ้างกับบางกลุ่มที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว รองเท้ายางหุ้มส้น หมวกป้า

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง มีดตัดกิ่งยางห้าก กระสอบใส่กล้วยไม้ มีดพร้า น้ำใส่ขวด

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บเฉพาะต้นใหญ่ๆ ต้นเล็กๆ ให้อยู่กับป่าก่อน / เก็บตามความต้องการของตลาด และความต้องการของผู้ซื้อให้เก็บ

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ เคยประกอบอาชีพขายปลา ขายกะปิ แต่ขายได้ไม่ค่อยดี เท่าสมัยนี้

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร น้อย ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคนจากภาคอีสาน

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง รู้จักการเก็บกล้วยไม้, รู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้, มีความอดทนแข็งแรง สามารถลำแยกสภาพป่าได้

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ 1-2 กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด.เช่น 2-3 ชนิด เช่น รองเท้านารีช่อสวย, รองเท้านารีเครือตาง, สิงโตยาว, สิงโตยาวนวลแดง, สิงโตดัมปู

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ช่วงเช้า

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด จัดเรียงกล้วยไม้ใส่กระสอบป่านเรียบร้อย แล้วแบกลงหลังป่า

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า เก็บชนิดที่มีราคาแพง ต้นใหญ่ที่สี เก็บตามสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลาย

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บเช่นเดียวกับที่ผ่านมา

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ป่าไม้ลดลงไปมาก จากการบุกเบิกที่ทำกิน การเข้าไปทำสัมปทานป่าไม้, สัมปทานประเภทเขา

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามความต้องการของตลาด เก็บต้นที่โตเต็มที่ เลือกเก็บชนิดพันธุ์ที่มีราคาดี ราคาสูง ไม่เก็บแบบสะเปะสะปะ

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด การตัดสินใจของประชาชนที่เป็นแนวเดียวกับกล้วยไม้, การบุกรุกป่าเพื่อทำไร่, ไฟไหม้ป่า, การปลูกสวนป่าในเขตป่า

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง อ.อำเภอ / อ.เมือง / อ.ปลายพระยา / อ.คลองท่อม / อ.ลำทับ / อ.เขาพนม / อ.เกาะลันตา จ.กระบี่

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่เก็บพันธุ์ไม้ล้ำค่า / ไม่เก็บช่วงการขยายพันธุ์ / ไม่ประกอบอาชีพเดิม กระบวนการเปลี่ยนต่อสู้ภาคป่าตั้ง 3 ประเภท

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ต้องการให้สังคมรู้ว่า คนเก็บกล้วยไม้ ไม่ได้ทำลายกล้วยไม้ ไม่ได้ทำลายป่า ตามหลักกฎหมาย อยู่ตามธรรมชาติ

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ เสี่ยงต่อที่ป่าไม้ จะเก็บส่วยรายเดือน เดือนละ 1,500 บาท - 3,000 บาทต่อเดือน และเจ้าหน้าที่ไม่เคยให้ความช่วยเหลือแม้แต่น้อย เป็นอยู่ประมาณ 2 ปี ถึงปัจจุบัน

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร การรวมกลุ่มเครือข่ายของชาวบ้านผู้มีประสบการณ์ มีความชำนาญพันธุ์กล้วยไม้ อยู่กับป่า ศึกษาเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่า ว่าควรทำอย่างไรจึงถูกต้อง และการให้ความสำคัญที่สุด

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึกข้อมูล

(นาย อิทธิไร หนูสิงห์)

31 / พฤศจิกายน / 2544

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นาย จิวน เสนีย์ อายุ..... เพศ ชาย ศาสนา พุทธ

ชื่อหมู่บ้าน เขาคลม อยู่บ้านเลขที่ 130 หมู่ที่ 1 ตำบล เขาคลม

อำเภอ ท้องผาภูมิ จังหวัด กาญจน์ สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน.....คน

อาชีพหลัก จับจ้าง รายได้ 6,000 บาท/เดือน อาชีพเสริม เลี้ยงไก่ รายได้ 4,000 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน .....ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ..... ในพื้นที่จังหวัด กาญจ์

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ภูเขาสลับ ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ สมบูรณ์มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ต้นยาง, สินสิน, มะนาว

มีปริมาณระดับใด น้อยมาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ได้แก่ ก้ำอยู่ไม่ถ้น และกล้วยลากาย

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง กล้วยก้ำจนเป็นเจ้าตุก, เหก้ำยาง, เหลืองกาม, กล้วยไตหนอกเหลือง

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 1 วัน มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 4-5 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร หาสมุนไพรเลี้ยงไก่ป่า

.....

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ใน

ป่า ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นตามธรรมชาติ

.....

.....

.....

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

กลุ่มคนตัดไม้, กลุ่มคนล่าสัตว์, กลุ่มคนเก็บสัตว์

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ไม่มี

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ใส่รองเท้าบูทยาง

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง มีดอีโต้ ตะกร้า

.....

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บต้นที่โตเต็มที่

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ.....

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ ชาวบ้านทำ.....

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร ...พอสมควร... ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง ...เพิ่มขึ้น...

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง ...เดินป่าแข็งขันเขาเก่ง...

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ ...1... กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด เช่น ...1-2 ชนิดได้แก่ ทองกวาวและสิงโต...

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ...ตลอดปี...

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด ...ใส่กระสอบแล้วหิ้วเอาลงมา...

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า ...เก็บต้นที่โตเต็มที่ไม่เก็บต้นเล็ก...

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร ...เก็บต้นที่โตเต็มที่ไม่เก็บต้นเล็ก...

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ...ปัจจุบันสภาพป่าจะลดลงเพราะมีการตัดไม้ทำลายป่ากันมาก...

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร ...เก็บกล้วยไม้ต้นที่โตเต็มที่ไม่เก็บต้นเล็ก...

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด ...การตัดไม้ทำลายป่า การเผาป่า การขุดมูลกุ้ง การเจาะเปิดเขา...

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง ...กาะ, พังงา, ภูเก็ต, ถ้ำสง, สตูล...

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ...ในการไปเก็บกล้วยไม้แต่ละครั้งในป่าต้องห่างๆ และใกล้ป่าต้นเพื่อจะได้ไม่ให้ป่าถูกทำลายเกินไป...

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ...ไม่อยากให้เก็บกล้วยไม้ในป่าที่ต้องจะถูกทำลายลงไปแล้วนำไปสู่ป่าที่ยังไม่ถูกทำลาย...

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ ...ทางเข้าหน้าที่เราไม่ชินมาก...

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ...หยุดการ ขุดต้น ถาง เผา...

ลงชื่อ ...นาย วิศร กอยทิ... ผู้บันทึกข้อมูล

(...วิศร กอยทิ...)

...01 / พ.ค. / 46...

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นาย มอชัก ชามาด เนื้ออ่อน อายุ 34 เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน ลำน้ำ อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 3 ตำบล แหลมมลายู

อำเภอ ล่าอึก จังหวัด กระบี่ สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน

อาชีพหลัก ประมง รายได้ 5,000 บาท/เดือน อาชีพเสริม - ทำกล้วยไม้ รายได้ 2,000 - 3,000 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน ..... ปี - งานก่อสร้าง 4,000 - 10,000

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ..... ในพื้นที่จังหวัด กระบี่

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร เป็นป่าดิบชื้น ป่าหินปูน ป่าชายเลน ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ สมบูรณ์มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ต้นเสม็ด, ต้นยาง, ต้นขี้เหล็ก, ไม้ตะบูน, ต้นหว้า, ไม้ประดู่

มีปริมาณระดับใด จำนวนพอสมควร

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ได้แก่ ต้นกล้วยไม้ที่ขึ้นอยู่ตามต้นไม้ และกล้วยไม้ที่ขึ้นตามพื้นดิน

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง วองเท้าพวงที่ตีองกระบี่ ลิ้นโคมัดแดง ว่านเพชรหึไอ้ ทุหลาบกระบี่ ฯลฯ

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 1 มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 3-5 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร มีการผาเผียงไว้ คือ ข้าว อาหารที่ปรุงสำเร็จแล้ว อาหารแห้ง น้ำ

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ใน

ป่า การเข้าป่าจะไม่สบายใจ ถ้าไม่ไหว้ศาลเจ้าพ่อ

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

กลุ่มเก็บน้ำผึ้งป่า กลุ่มที่ล่าสอนตัดไม้

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ไม่มี และพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่เจอกัน

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว รองเท้ายางตัดเส้น ผ้าขาวม้า

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง มีดอีโต้ยาวห้าก ปืนลูกซอง ผ้า กระสอบ/ถุง ใส่กล้วยไม้

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เลือกเก็บตามชนิดที่ต้องการ และเก็บเฉพาะต้นใหญ่ๆ ได้ขนาดตามความต้องการ

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ นาย ยุ่ม ลำน้ำ

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ มีความสนุกที่ได้เข้าป่า และได้ประกอบอาชีพเสริมมาเลี้ยงครอบครัวได้ ไม่ค่อยดี

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร.....น้อย.....ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง.....เพิ่มขึ้น.....

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง....สามารถจำแนกชนิดกล้วยไม้ได้ รู้จักวิธีการเก็บ ว่างกายแข็งแรง และอดทน.....

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ ...1-2.....กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด.เช่น ...1-3 ชนิด เช่น วองเท้านกเป็นเนื้องกระดี่ วองเท้านกเป็นเนื้องตัวเว็บ ลิ้นไก่ก้มมูก้ำ - แดง.....

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด.....ช่วงเช้า.....

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด.....แบกหาม.....

.....

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า...เก็บเฉพาะต้นใหญ่ ๆ ตามชนิดที่ต้องการ.....

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร.....เก็บแบบเดิม.....

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน.....สภาพลดลงไปเป็นจำนวนมาก.....

.....

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร.....
เก็บเฉพาะต้นใหญ่ ๆ ตามชนิดที่ต้องการ และชนิดที่มีราคาแพง.....

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด .....การตัดไม้ทำลายป่า / ตัดไม้ทำลายป่าไม้/ ไฟไหม้ / การปลูกสวนปาล์ม- สวนยางพารา / ไฟไหม้ป่า / การแผ้วถางป่า / การล่าสัตว์.....
บริเวณพื้นที่ใดบ้าง.....อ.อ่าวลึก / อ.ปลายพระยา / อ. คลองท่อม อ.กระบี่.....

.....

.....

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป.....
ยังเก็บเฉพาะต้นใหญ่ ๆ แต่อยากให้คนเก็บ ลูกหลานอื่น ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้ประโยชน์จากกล้วยไม้.....

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร
อยากให้คนรุ่นหลังมีความรู้ เรื่อง การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ที่ถูกต้อง / รู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้.....

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้.....ถูกยึดกล้วยไม้ป่า / เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตัด 2 อย่าง ไม่เชื่อต่อการประกอบอาชีพนี้แล้ว.....

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร .....
อยากให้ปรับแก้กฎหมาย ให้เชื่อต่อการดำรงอาชีพนี้ ให้ชุมชนมีส่วนในการให้ความร่วมมือ ในการดูแล ควบคุมการ ให้อำนาจกับชุมชน ในการดูแลป่าไม้ป่าไม้ [illegible]

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกข้อมูล
(.....นาย อดิศร ตายงศ์การ.....)
.....31 / พฤษภาคม / 2546

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ...นาย สมเกียรติ ปานมุข...อายุ...25 ปี... เพศ...ชาย...ศาสนา...พุทธ...

ชื่อหมู่บ้าน.....อยู่บ้านเลขที่ 21.....หมู่ที่ ...2..... ตำบล...ทุ่งลิง...

อำเภอ ...ทุ่งลิง.....จังหวัด ...กระบี่.....สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน.....คน

อาชีพหลัก .....รายได้.....บาท/เดือน อาชีพเสริม.....รายได้.....บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน .....ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ...2535..... ในพื้นที่จังหวัด...กระบี่.....

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ....สมบูรณ์.....ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่...สมบูรณ์มาก.....

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่...ตีนตุ๊กแก ไม้ตะขบ ไม้ป่าปาด ไม้มีปี สิงคโต ...

มีปริมาณระดับใด...มาก.....

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท...2 ประเภท ได้แก่...กล้วยไม้ดิน / กล้วยไม้อากาศ.....

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง...หวาย...สิงคโต...จงลเทวนารี...เสือโล่.....

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 1-2 วัน มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 2-3 คนขึ้นไป

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร...อาหาร...น้ำ...และสิ่งที่จำเป็นอย่างดี.....

.....

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ใน

ป่า...ไม่ถึง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนเดินทางเข้าไปป่า.....

.....และขูดขมิ้นกล่าวให้เข้าป่าด้วยความราบรื่น.....

.....

.....

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ ...พบ.....กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

...ตระเวนสัตว์ ล่าสัตว์ ชาวสวนที่อยู่ริมเขาแถวบ้าน.....

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ...ต่างรู้จักกันดีก่อน ...ไม่ก้าวก่ายและนำตัวไปหาทางก่อนเข้าป่า

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า...สวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว จงลเทวนารี.....

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง 1. อาหาร 2. น้ำ 3. มีด 4. ถุงนุ่น

และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น.....

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร...เลือกเก็บต้นที่โตเต็มที่ ไม่เก็บต้นเล็กต้นน้อย...

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า , คือ...บังคุณ.....

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ ...ทำอาชีพสืบทอดจากบรรพบุรุษ เลี้ยงตัว แล้วต่อมาเก็บกล้วยไม้

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร.....น้อย.....ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง.....เพิ่มขึ้น.....

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง รู้จักการเก็บหากล้วยไม้ รู้จักชนิดของกล้วยไม้

.....

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ ..1-2.....กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด.เช่น ..3 ชนิด เอื้องดอกไม้ ขากสูง เอื้องกระนี สีจดไตะวานาชนิด

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด..ตอนเช้า.....

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด..แบก ลาก้อ ขนลงมา.....

.....

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า..เก็บต้นที่ใช้ได้ ส่วนต้นที่ไม่ได้แล้ว

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร..เก็บเหมือนในอดีต.....

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน..ลดน้อยลงไม่เหมือนในอดีต.....

.....

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร..เก็บต้นที่สมบูรณ์ ไม่เก็บต้นที่กำลังจะขยายต้นใหม่ ส่วน เก็บต้นที่ใหญ่พอที่จะเอาพาไปลูกเลี้ยงได้

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด ตัดไม้ เผาป่า ขุดป่า ตัวเราการที่จะทำกิจการต่างๆ.....

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง..กระนี ตรัง ทุ่งสง พัทลุง สตูล

แต่ที่พบเห็นส่วนใหญ่ คือ อ. ตำลึก จ. กระนี

.....

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป..ทำไปเรื่อยๆ ทำไปเท่าที่จุนอยู่กิน.....

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ..ตั้งกลุ่มรวมตัวเป็นชมรม และขยายต้นกล้วยไม้ที่หายาก ให้ชนรุ่นหลัง

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้..เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ที่เข้มงวด ..ยาก่อนๆ.....

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ..ผลักดันชาวบ้าน ให้ตั้งชุมชน เป็นป่าชุมชน ในการดูแล ป้องกัน รักษา

.....

.....

ลงชื่อ...อาดม ดวงทอง.....ผู้บันทึกข้อมูล

(..นาย อาดม ดวงทอง..)

....31.....1.....พ.ศ. 2546

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร ...น้อย... ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง ...เพิ่มขึ้น...

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง ...รู้จักการเก็บกล้วยไม้ รู้จักชนิดกล้วยไม้...

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ ...1-2... กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด.เช่น ...2 ชนิด ช้อน สลายทองเวี่ย เหลืองตาเสือ ขาวสุดใจ เหลืองการเวี่ย ฯลฯ

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ...เวลาตามเข้าตามใจ ไม่สำคัญ...

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด ...เหมาะสมกับสภาพ...

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า ...เก็บที่มีคุณภาพ...

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร ...เก็บแบบเดิม...

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ...ป่าไม้ไม่เหมือนในอดีต...

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร ...ต้องเก็บต้นที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้ว ไม่เก็บต้นอ่อน ไม่เก็บต้นที่ติดฝัก ไม่เก็บต้นเล็ก...

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด ...ไฟ ถาง เผา...

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง ...กระนี ตรัง ท่าสง ลังกา ภูเก็ต สตูล...

แต่ที่ท่านเห็นจริงๆ คือ ...ต.ส่วนลิง อ.กระบี่...

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ...ทำไปเรื่อยๆ ทำไปตามสภาพ...

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ...ตั้งการรวมกลุ่ม และขยายพันธุ์กล้วยไม้ที่หายาก ให้แก่ชนรุ่นหลัง...

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ ...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ...

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ...ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ในการดูแล ให้ผล ...

ลงชื่อ ...ลาดม ดอกไม้... ผู้บันทึกข้อมูล

(...นายลาดม ดอกไม้...)

...31... / ...ม.ค. / ...2546

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ...[illegible]...อายุ...54 ปี... เพศ...ชาย...ศาสนา...พุทธ...

ชื่อหมู่บ้าน...บ้านสวนเก็ว...อยู่บ้านเลขที่ 22/1...หมู่ที่ ...2... ตำบล...[illegible]...

อำเภอ ...ท่าศาลา...จังหวัด ...นครฯ...สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน...2...คน

อาชีพหลัก เกษตรกรรม รายได้...5000...บาท/เดือน อาชีพเสริม...—...รายได้...—...บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน .....ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ...ปี 2531... ในพื้นที่จังหวัด...ตรัง...

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ...[illegible]...ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่...[illegible]...

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่...จลาทาวาวี...สีสลิด...[illegible]...ไม้ป่าบูรณ์ ไม้ป่าปาด ไม้ปีป

มีปริมาณระดับใด...มาก...

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท...2...ประเภทได้แก่...กล้วยไม้ดิน และ กล้วยไม้ลอยฟ้า...

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง...จลาทาวาวี...[illegible]...สีสลิด...

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน...1 วัน... มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน ...ไม่แน่นอน ประมาณ 2 คน...

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร...หาอาหาร นอน ติดต่อไป และเครื่องมือต่างๆ จำเป็น...

.....

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ใน

ป่า...ไม่มีอะไร...[illegible]...

.....และสูญหายกล้วย ...[illegible]...

.....

.....

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ ...[illegible]...กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ

...คนเก็บเห็ด...[illegible]...

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ...[illegible]...เพราะเคยรู้จักกันมาก่อน...

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า...ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ...[illegible]...

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง...ถุงเก็บกล้วยไม้ เครื่องมือในการเก็บ

...กล้วยไม้...

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร...เก็บต้นที่เจริญเติบโตดีแล้ว ไม่เก็บต้นเล็กเกินไป...

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ...นาย เทียน...

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ ...เพื่อการดำรงชีพ...[illegible]...

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นาย บำรุง คนเรียน อายุ 29 เพศ ชาย ศาสนา อิสลาม

ชื่อหมู่บ้าน ท่าวน้ำ อยู่บ้านเลขที่ 22/2 หมู่ที่ 2 ตำบล แหลมสัก

อำเภอ ท่าวน้ำ จังหวัด กระบี่ สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน ..... คน

อาชีพหลัก ..... รายได้ ..... บาท/เดือน อาชีพเสริม ..... รายได้ ..... บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน ..... ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ ..... ในพื้นที่จังหวัด กระบี่

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ป่าหาหินยูน ป่าดงเลน ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ มาก จ.พบตามซอกหิน

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ ลำพอกาก้วยไม้ลูกลอยาย ลงหลองเต้นาวี ลำลูกลิงไทา พบตามป่าแอะมน ไม้ประดู่, ไม้มีปี, ไม้เนียด ต้นหว้า, ต้นสีเสด

มีปริมาณระดับใด มาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ประเภท ได้แก่ กล้วยไม้ลูกลาศ และกล้วยไม้ดิน

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง รองเท้านารีเทศสิงหะปี รองเท้านารีเทศสิงหะรี่ ลิ้นดาลัดแดง กุหลาบกระบี่ ฯลฯ

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน ไปเช้า-เย็นกลับ มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 3-4 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร พาข้าวที่ทำเสร็จแล้วใส่ห่อไปพร้อมกับข้าว , น้ำ , หาอาหารจากในป่า ส่วนพืชไม่มากินด้วย ถ้าหากอัก ยอดไม้ก็กินได้

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ในป่า เข้าป่าแล้วจะไม่พบสิ่งที่เป็นอัปมงคล สิ่งที่ไม่ดีร้าย เพราะสะโพกไม่ดี ต้องเชื่อมั่น ในตนเอง แต่ไม่ถูกอย่างอื่น

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบ กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ กลุ่มเก็บน้ำผึ้งป่า กลุ่มที่หาของป่า บางครั้งเจอกลุ่มที่กำลังลักลอบตัดไม้

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร บางกลุ่มเคยรู้จักกันบ้าง แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กันมาก่อน

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า ใส่กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว ผ้าขาวม้า รองเท้ายางหุ้มส้น

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง มีดตัดยางเล็ก มีดพร้า กระสอบ/ถุงใส่กล้วยไม้ น้ำ

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามความต้องการของตลาด แต่จะเก็บเฉพาะต้นที่ได้ขนาด คือ ต้นที่โตเต็มที่

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ นาย ยุม ท่าวน้ำ

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ มีความสนใจ ได้เข้าป่าเจอสิ่งแวดล้อมดี ๆ และได้ใช้ประโยชน์ป่า เพื่อการดำรงชีพ

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร น้อย ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มขึ้น

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง รู้จักการเก็บกล้วยไม้, รู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้, รู้จักสภาพป่า มีความอดทน และสุขภาพร่างกายแข็ง

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ 1-2 กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด เช่น 2-3 ชนิด เช่น วอนหักนารีขาวช่อใหญ่ วอนหักนารีเหลืองกระบี่ กล้วยไม้สีดอน

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด ช่วงค่ำ

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด แบกหาม / สะพาย ผ่านเส้นลำธาร

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า เก็บต้นกล้วยไม้ที่โตได้ขนาด ต้นเล็กๆ ไม่เก็บ

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บเหมือนในอดีต

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ต้นไม้ขนาดใหญ่ๆ ลดลงเป็นจำนวนมาก สาเหตุจาก การทำสัมปทานไม้, การทำป่าไม้ชายเลน, ปลูกยางพารา, ไฟไหม้ป่า, การแผ้วถางที่ทำกินของชาวบ้าน

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามความต้องการของตลาด ว่าต้องการชนิดใด แล้วไปเลือกเก็บบนเฉพาะต้นที่โตเต็มที่

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด กล้วยไม้ลดลงเยอะ จากสาเหตุ การโค่นต้นไม้ / ขุดบ่อเลี้ยงกุ้งบริเวณป่าชายเลน / ไฟไหม้ป่า / แผ้วถาง

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง อ.ลำทับ / อ.ปลายพระยา / อ.คีรีรัฐนิคม / อ.คลองท่อม จ.กระบี่

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป พยายามต่อรองเรื่องราคา เริ่มมีการเพาะเลี้ยงบ้าง

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ถ่ายทอดความรู้เรื่องชนิดพันธุ์กล้วยไม้ และลักษณะการเจริญเติบโต แต่ต้องใจและรักกล้วยไม้

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ ราคากล้วยไม้ที่ตนเก็บได้ไม่ได้ ปัญหาเกี่ยวกับการตูดนายป่าไม้ และเจ้าหน้าที่ป่าไม้

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ต้องให้รู้เห็นความจริงตามที่เป็นจริง ในการใช้ประโยชน์จากป่า ห้ามกลัวปมาตามกฎหมายป่าไม้ ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม มีสิทธิ ดับปัญหาการทำลายล้างในชุมชนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมกันทุกฝ่าย

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึกข้อมูล

(นาย [illegible])

31 / พ.ค. / 2546

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ข้อมูลจากทีมเครือข่าย

โครงการ " การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย"

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นายพิทิ ดำปิ่นน อายุ 42 ปี เพศ ชาย ศาสนา พุทธ

ชื่อหมู่บ้าน ท่าน้ำ อยู่บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ที่ 2 ตำบล แหลมสัก

อำเภอ เกาะพีก จังหวัด กระบี่ สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 3 คน

อาชีพหลัก รับจ้าง รายได้ 5000 บาท/เดือน อาชีพเสริม เก็บกล้วยไม้ รายได้ 3500 บาท/เดือน

ประสบการณ์ที่เก็บกล้วยไม้ป่า จำนวน 12 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องป่าไม้และกล้วยไม้ป่า

1. ท่านเริ่มเข้าป่าครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2521 ในพื้นที่จังหวัด กระบี่

2.สภาพป่าเป็นเช่นไร ป่าดิบชื้นสมบูรณ์ ป่าสมบูรณ์มากหรือไม่ สมบูรณ์มาก

3. ต้นไม้ที่มีกล้วยไม้อาศัยอยู่ที่พบเห็นรู้จัก ได้แก่ เดื่อพวง, หวายเดง, ยุหกานกระบี่, รองเท้านารีขาวสกุล มีปริมาณระดับใด มาก

4. ท่านพอจะแบ่งกล้วยไม้ป่าได้กี่ประเภท 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ขึ้นตามพื้นดิน / ประเภทที่อยู่บนต้นไม้ใหญ่

5. ท่านรู้จักชนิดพันธุ์กล้วยไม้อะไรบ้าง กิ่งโตพัดเหลือง, กิ่งโตพัดหมอก, เดื่องสองข้าว, เดื่องพลงอุ่น

6. ท่านเข้าป่าไปหากล้วยไม้ครั้งละกี่วัน 3-4 วัน มีสมาชิกร่วมเดินทางครั้งละประมาณกี่คน 3-4 คน

7.ท่านมีวิธีการดำรงชีพในป่าอย่างไร ดำรงชีพอย่างเรียบง่าย โดยเตรียมอาหารแห้ง หุงหุงหาข้าว

8.ท่านมีความเชื่ออะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ/และการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ในป่า ต้องขอเจ้าที่ / เจ้าป่าก่อนทุกครั้ง ที่จะเดินทางเข้าไปเก็บกล้วยไม้ในป่า

9.ท่านพบกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าหรือไม่ พบน้อย กลุ่มใดที่พบบ่อย ๆ กลุ่มหาของป่า, กลุ่มหาน้ำผึ้ง กลุ่มตัดยางพารา

ท่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร พูดคุย ชักชวนกันเล็กน้อย

10.ท่านแต่งกายอย่างไร เมื่อจะเดินป่า สวมเสื้อแขนยาว นุ่งกางเกงขายาว สวมรองเท้าหุ้มส้น

11.ท่านเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้างในการเดินป่าแต่ละครั้ง

กะสอนปุ๋ย, มีด, น้ำดื่ม, ยาสำแผล,

12.ท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บตามขนาด และชนิดที่ต้องการ ในปริมาณที่หลาก สมกับความต้องการของผู้ซื้อ/ตลาด

ตอนที่ 3 แนวทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า

1.ผู้ชักจูง/แนะนำท่านให้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า คือ นายยม ฮ่าวฮิ้ง

2.ท่านมีเหตุผลใดที่ยึดประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่สุจริต สนุกสนาน ท้าทาย แก้ไขยากง่าย

3.ในระยะแรกมีผู้ประกอบอาชีพนี้มากน้อยเพียงไร ไม่มากประมาณ 4-5 ราย ต่อมามีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพิ่มมากขึ้น

4.คุณสมบัติของผู้เก็บหากล้วยไม้มีอะไรบ้าง ต้องรู้ลักษณะต้นไม้ / รู้จักสมชาติชั่วอยู่อาศัยของกล้วยไม้แต่ละชนิด รู้สภาพป่า / รู้เส้นทางน้ำไหล เส้นทางขึ้น/ลง ภูเขา / ลดเดิน ในป่าภูเขา และเดินป่าชำนาญ

5.ปริมาณกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งจำนวนประมาณ 1-2 กระสอบ ชนิดกล้วยไม้ที่นำมาแต่ละครั้งมีกี่ชนิด เช่น 1-3 ชนิด. เช่น รองเท้านารีขาวสกุล / สิงโตผัดเหลือง / รองเท้านารีเหลืองกระบี่ / รองเท้านารีเหลืองตาชี

6. ช่วงเวลาในการเดินทางไปเก็บกล้วยไม้ ท่านไปช่วงเวลาใด เช้าประมาณ 6-7.00 น.

7. ท่านขนย้ายกล้วยไม้ออกจากป่าด้วยวิธีใด แบกหาม

8.ในอดีตท่านมีวิธีการ หรือหลักการอย่างไร ในการเก็บหากล้วยไม้ป่า เก็บกล้วยไม้ต้นที่สมบูรณ์ใหญ่ที่สุดแล้วจึงนำไป

9.ปัจจุบันท่านมีวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร เก็บกล้วยไม้น้อยที่สุด ตามที่ลูกค้าสั่ง แต่ต้องราคาได้สูง

10.สภาพป่าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างในปัจจุบัน สภาพป่าถูกตัด ถาง เผา ทำลายลงไปมีน้อยมาก. ต้นไม้ขนาดใหญ่ที่เป็นที่เกาะอาศัยของกล้วยไม้ถูกตัดโค่น แปรสภาพจากป่าเป็นพื้นที่การเกษตร เช่น สวนยางพารา.

12.ปัจจุบัน ท่านมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก การเก็บกล้วยไม้ป่าอย่างไร สังเกตุ. คัดเลือกเก็บเฉพาะชนิด ขนาด และรูปทรงที่สมบูรณ์เพื่อกำหนดราคาขายที่สูงขึ้นได้

13.ท่านเห็นสภาพป่าและกล้วยไม้ป่าถูกทำลายลงไป ด้วยสาเหตุใด การเผา การตัด การปรับพื้นที่ป่าถ้วยกลายเป็นไร่ ไม่เพาะเลี้ยงทั้งกุลาดำ

บริเวณพื้นที่ใดบ้าง บริเวณอำเภอตาคลี, อำเภอปลายพระยา, อำเภอลาดยาว

14.ท่านมีวิธีการปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ขยายกล้วยไม้ป่าที่หายากนำมาเพาะเลี้ยง ต้องศึกษาวิจัย สร้างเรือนเพาะเลี้ยง การขยายพันธุ์ และการกำหนดราคาตลาด

15.ท่านมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าให้แก่ชนรุ่นหลังอย่างไร ถ่ายทอดวิธีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ป่า แต่ละชนิดให้กับผู้ที่สนใจ / รักกล้วยไม้ โดยเฉพาะลูกหลาน ก่อนการจะหมดไปของกล้วยไม้.

16.ท่านพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนี้ การเดินหาหากล้วยไม้ป่า เป็นอาชีพที่ลำบากมาก / ตลาดมีน้อยจำกัด / ราคากล้วยไม้ไม่สามารถกำหนดได้

17.ท่านเห็นควรจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไปได้ด้วยวิธีการใดบ้างอย่างไร ต้องมีการแก้กฎหมาย ให้ประชาชนได้มีสิทธิ์ในการดูแล ใช้ รักษา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด การจำหน่ายราคาสูง มีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย.

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึกข้อมูล

(นายสุวัน หุตานนท์)

31 / พ.ค. / 2546

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
1	ช้องเท้านารี ช้างสีดาส	พบทั่วไปบริเวณภูเขาหินปูน, ป่าดงดิบชื้น ในอำเภอคลอง อำเภอตานโดน อำเภอตานตาหลง และอำเภอ ก.ง	มีปริมาณมีจำนวนน้อย ถ้าอยู่ในอดีต	เนื่องจาก 1. การสัมปทานหินเพื่อใช้ในการก่อสร้าง. 2. การเผาป่าเพื่อบุกรุกเป็นพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน โดยเฉพาะการปลูกพืชเกษตร 3. การเก็บหากล้วยไม้ที่ไม่ถูกวิธีของกลุ่มเก็บหาล้อยไม้ป่า.	เก็บมาปลูกเลี้ยง ขายพันธุ์โดยการแยกหน่อแล้วจัดส่งขายเป็นสินค้าเพื่อสร้างรายได้. ใช้แก่ดอกไม้	1. ช่วยเหลือโดยจัดหาถิ่นที่ใหม่ให้ปลูกเลี้ยงไว้ โดยเฉพาะใช้ในการสัมปทานหิน. 2. ลดการใช้สัมปทานหิน 3. แจกกล้าเผาป่า. 4. ศึกษาวิธีการเก็บกล้วยไม้ป่าแบบถูกวิธี 5. เพิ่มการเฝ้าระวัง. ในเมื่อการเก็บเอาจากป่าโดยชุมชนมีส่วนร่วม	อำเภอ คลอง. อำเภอตานโดน อำเภอตานตาหลง อำเภอ ก.ง จังหวัดสตูล.	14 - 18 พฤษภาคม 2541	- นายสมาน เอมหมัน - นายชัยสิทธิ์ สนิทพัฒโร - นายไพศาล ประยงค์คุณ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
1	จองกำนาจ นางศศิกุล	นายอดิศร แซ่ยะการ	นายกวณ แซ่หมัน	เดือน พ.ค. ถึง เดือน ก.ค. ของทุกปี ระยะเวลาออกดอก ในช่วงฤดูแล้ง	1. เก็บมาจากป่า ในช่วงฤดูฝน 2. ไม่เก็บในช่วง กล้วยไม้ติดฝัก 3. เก็บตามสภาพ ติดการในป่าไม้ ที่พอเหมาะ 4. เลือกเก็บพันธุ์ ที่ได้ขนาดตามท้องตลาด	① นำกล้วยไม้ลงในกระถางดินเผา หรือกระถางพลาสติก โดยเลือกขนาดพอเหมาะกับขนาดของต้น. ② ใช้สารเร่งปลูกเลี้ยง ประกอบด้วย วุ้นมะพร้าว ที่นมผงผาด ต้มให้เป็นเนื้อเดียวกัน ผสมกับอุ้มสมดุลกะเทียด และน้ำตาลไม้ ตลกเอาค้างเป็นเนื้อเดียว. ③ วางกันกระถางเพียง 1 ใน 3 ส่วน. ④ นำต้นลงปลูก ⑤ ปิดกันด้วยเศษมะพร้าวเล็กน้อย ⑥ รดน้ำในช่วงแรกวันเว้นวันวิธีไร	ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแยกหน่อ.	1. เฝ้าระวังการเกิดเชื้อราในช่วงฤดูฝน หากมีเชื้อรา ควรฉีดพ่นด้วยยาฆ่าราและกำจัดเชื้อรา. เช่น ยาออฟโทไซด์ หรือ ถ้าจะกันเลย.	ตลาดต้องการทำการกล้วยไม้ชนิดนี้ในปริมาณสูงมาก โดยเฉพาะผู้เลี้ยงกล้วยไม้มืออาชีพ. ตลาดส่วนใหญ่ในเมืองสกลกว่าหรือใกล้เคียง และฟาร์มเพาะเลี้ยงในกรุงเทพฯ.

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
1.	[illegible] เอื้องสายหลวงใต้ เป็นไม้อิงอาศัย ลำลูกกล้วย ร. ห้อย ยาวเป็นสาย เมื่อหักมาเป็นโคเต็มที่ จะแตกกระเศียร (หัวต่อน) มีรากห้อยๆ ลำลูกกล้วยสามารถนำไปขยายพันธุ์ได้. กล้วยไม้ชนิดนี้จะมีกลิ่นหอม	พบมีรวมอยู่ตามหินภูเขา มักขึ้นอยู่ตามต้นไม้ในป่าในภูเขา หินภูเขาที่มีความชื้นแฉะตลอด ปัจจุบันเหลือน้อย. ในอำเภอถ้ำพรรณรา อำเภอถ้ำกระดาน และอำเภอคีรีวง	พบเห็นว่าไม่มีในป่าวรรณป่า บนภูเขาหินปูน	1. ต้นไม้ใหญ่บนภูเขาถูกโค่น 2. เกิดไฟป่า. 3. การเผาป่า. 4. การสร้างบ่อน้ำทำเหมืองหิน 5. การเก็บเอาที่ไม่ถูกวิธี	1. ปลูกเป็นไม้ประดับเพื่อประดับตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม 2. ปลูกติดกับต้นไม้เพื่อตกแต่งบริเวณบ้านเรือน ให้เกิดความสวยงาม. 3. นำมาแขวนกระเศียรเพื่อปลูกเลี้ยงขายพันธุ์ เพื่อจำหน่าย. 4. นำมาเพื่อการศึกษาและฝึกปลูกเลี้ยงเพราะเป็นพันธุ์ไม้อิงอาศัยที่ปลูกเลี้ยงได้ง่าย.	1. อนุรักษ์พันธุ์ไม้ในกลุ่มนายภูเขาหินปูนไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์ไม้ชนิดนี้ 2. ในความรู้แก่กลุ่มผู้สนใจที่จะเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ชนิดนี้ เพราะเป็นชนิดพันธุ์ที่ปลูกเลี้ยงง่าย. 3. การปลูกเลี้ยงและขยายพันธุ์ให้มีจำนวนมาก	อำเภอถ้ำพรรณรา อำเภอถ้ำกระดาน และอำเภอคีรีวง	18 พฤษภาคม 2546.	นายสมาน เหมหมัน

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
2.	เสือวสาย หลวงใต้	นายอดิศร แยวกศาร์.	นาย สวณ แมนหมัน	เดือน เมษายน ถึง เดือน มิถุนายน	1. เก็บในช่วงฤดูที่ทอแมว: ในราตรี. 2. เก็บแล้วตัดปลูกเลี้ยง. 3. เก็บเผื่อ: ส่งแก่ได้แพลงเลี้ยงแล้ว 4. เก็บตามตลาด ตัดการตายตลาด. 5.	1. ปลูกเลี้ยงในกระถางใส่. โดยใช้ ตามมะพร้าวสับ ปุ๋ยขาว 2. ปลูกเลี้ยงโดยการติดกับต้นไม้ ใช้ต้นไม้ในสวนบริเวณบ้าน. 3. รดน้ำในช่วงเวลาเช้าเย็น. 4. ควรใส่ปุ๋ยโดยการฉีดพ่นเดือนละ 1 ครั้ง.	ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการแยกตา และการแยกหะเกี้ยว ไปปลูก / เพาะเลี้ยง.	มีโรคน้อย มีศัตรูพืชน้อย.	ตลาดต้องการ ผ่านกลาง. กระถาง ละ 80-100 บาท / กระถาง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัยระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุการถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
3	เอื้องดอกมะเขือ ได้เป็นกล้วยไม้ชิงช้า	ชื้นอยู่ตามบริเวณป่าดงดิบ	ปัจจุบันพบเห็นไม่บ่อยนัก	1. การตัดโค่นต้นไม้ใหญ่ 2. การเกิดไฟป่า 3. การทำสัมปทานระเบิดหิน 4. การทำสัมปทานป่าไม้ 5. คนเก็บหาไม่เลือกเก็บตามขนาดที่ควรจะเป็น	1. ปลูกประดับตามอาคารสวนสวย 2. นำมาเพาะตะเกียงเดื่อขยายพันธุ์ แล้วนำไปขายตามร้านไม้ดอกไม้ประดับ	1. ควรงดการทำสัมปทานระเบิดหิน/ป่าไม้ 2. ให้ความรู้กับกลุ่มผู้สนใจที่จะเพาะเลี้ยง 3. ควรนำมาเพาะปลูกขยายพันธุ์เพิ่มเติม	อำเภอควนโดน อำเภอควนภูหลง อำเภอละงู	18 พ.ค. 46	นายสมาน แสนมั่น

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .).

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
3	เอื้องดอกมะเขือ	นายเอกชัย หอยสังกร์	นายสมาน แมนนั่น	เมษายน-พฤษภาคม	1. เก็บในประเทศที่พอเหมาะ 1 ในร 2. เก็บมาแล้วต้องนำไปปลูกเลี้ยง 3. เก็บเฉพาะส่วนที่ได้นอกอะไรเท่านั้นแล้ว	1. ปลูกเลี้ยงในกระถางใช้ดินมะพร้าวสับหุ้มราก 2. ปลูกเลี้ยงโดยนำไปติดกับต้นไม้ตามต้นไม้ใหญ่ในบริเวณบ้าน 3. รดน้ำให้ชุ่มทั้งเช้า-เย็น 4. ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ผ่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ใช้วิธีการแยกหน่อแล้วนำไปปลูก/เพาะเลี้ยง	มีโรคน้อย มีข้อมูลน้อย	ตลาดต้องการปริมาณกระถางละ 80-100 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
1.	เอื้องแววสีฟ้า เป็นไม้อิงอาศัย ส่วนใหญ่จะเกาะต้นไม้ ขนาดใหญ่ ที่มีความ ชื้นแฉะ.	ส่วนใหญ่จะพบ ในป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และในป่าดงดิบ. ในภาคใต้ตอนล่าง จะพบมากตอน พื้นราบ ที่มีต้นไม้ใหญ่ และต้นไม้ใหญ่ แดดส่องถึง.	พบทั่วไป. มีจุดบ้าง มี ปริมาณน้อย ลงกว่าใน อดีต.	1. การสร้างถนน ผ่านป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ ทำให้ต้นไม้ถูกโค่น 2. การตัดไม้ใหญ่ เพื่อเอาพื้นที่ปลูก ยางพารา. 3. การเก็บหามา ปลูกเลี้ยง และ จำหน่าย. เนื่องจาก เป็นชนิดพันธุ์ที่ ให้ดอกสวยงาม แปลกตา. และ ปลูกเลี้ยงได้ง่าย	1. นำมาปลูกเลี้ยง เพื่อเป็นสินค้า ที่สร้างรายได้เสริม ให้ครอบครัว. 2. ปลูกเลี้ยงเพื่อ การตกแต่งสวยงาม. 3. ปลูกประดับ ตกแต่งบ้านเรือน 1.	1. ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ วิธีการขยายกอ. ที่สร้างรายได้เสริมให้มากส่งเสริมได้ ทดลองปลูกเลี้ยง. 2. อนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ให้เป็นที่อาศัย ธรรมชาติได้ 3. ควรปรับปรุง การเก็บเมล็ดจากป่า 4. ควรฝึกเพาะ ปลูกเลี้ยงทดแทน การเก็บเมล็ดจากป่า. 5. สร้างจิตสำนึก ในการดูแลอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมให้ต่อสู้ ดูกับป่าในชุมชน	อำเภอรวมถนนกลาง อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล.	19 พฤษภาคม 2541.	1. นายจำลอง เหมแม้น. 2. นายโชคอัน ทำนัน 3. นายบุญชิต ประยวดัตุณ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
1.	เอื้องแมววิฟัน	-	นายยุทิต ประยศคุณ	เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน ของทุกปี	1. ตรวจเก็บโดยแขวนต้น. 2. ตรวจเลือกเก็บในช่วงฤดูฝน จะปลูกเลี้ยงได้ง่าย. 3. ตรวจเก็บแบบกอ ในที่ติดชายคาบ้านจะปลูกเลี้ยงได้ง่าย. 4. แล้วเก็บแต่ต้นที่จะปลูกเลี้ยง จะทำให้ต้นกล้วยไม้มีชีวิตได้ดี	1. ปลูกเลี้ยงในกระถางไม้เนื้อแข็ง. 2. ปลูกเลี้ยงโดยปลูกติดกับรากไม้ / แกนไม้ หรือไม้ที่สวยงาม. 3. ให้น้ำตอนเช้า - เย็น ในช่วงปลูกเลี้ยงในบ้าน. 4. ใส่ปุ๋ยเม็ด ครั้งแรก สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง.	ขยายพันธุ์โดยการแขวนกอ หรือ หยกหน่อ. โดยนำลูกหน่อ ออกมาน้อย 2 ต้น ถึง 3 ต้น และการตัดปูนแดง มาวนแผลที่ตัด จากการตัดแขวนป้องกันเชื้อรา.	มีโรคน้อย.	มีมากพอ. ราคาต้นละ/กอละ/กระถางละ: 150 - 200 บาท. ขึ้นอยู่กับขนาดและรูปทรงของกอ. และความสวยงาม

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
5.	เอื้องสายมะเดื่อ	ป่าดิบชื้นป่าดิบ	หาได้ยาก ในปัจจุบัน	1. การตัดไม้ทำลายป่าไม้ใหญ่ 2. การเปิดไฟป่า 3. การทำสวนปาล์มระเบียงเขา 4. การทำสวนปาล์มน้ำมัน	1. ปลูกประดับตามอาคารสถานที่ 2. นำมาขยายพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์ แล้วนำไปตกแต่งเป็นรายได้เสริม ในกิ่งปาร์ตองครัว 3. นำไปเป็นความรู้ของเพื่อนบ้านและผู้ที่สนใจ เมื่อเป็นการปลูกล้อมรอบสถานีวิจัย	1. ต้องเร่งนำกล้วยไม้ป่าขยายพันธุ์ เพื่อขยายพันธุ์ เพิ่มเติมโดยด่วน 2. หยุดการทำสวนปาล์มระเบียงเขา 3. ให้ความรู้กับกลุ่มที่สนใจที่จะเพาะเลี้ยง 4. ควรใช้ชุมชน มีส่วนร่วมการสำรวจพยากรณ์ต้นอื่นๆ	อำเภอคลองโยง อำเภอควนกาหลง อำเภอละงู	18 พ.ค. 46	นายสุรวณ หมื่นสัน

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
5.	เอื้องสายกะเหรี่ยง	นายอภิชาติ นายชูศักดิ์	นายสุภาพ แซ่มั่น	มีนาคม- พฤษภาคม	1. เก็บในช่วงเวลาที่ดอกบาน 1 ในของดอก 2. เก็บต้นที่โตเต็มที่ 3. ตัดเล็กๆ ควรมีไว้ดับป่าก่อน	1. ปลูกเลี้ยงในกระถางใช้ขี้ควายผสมเข้าด้วยกัน 2. ปลูกเลี้ยงโดยนำไปวางกับต้นไม้ตัวอื่นที่ใหญ่ 3. รดน้ำให้ชุ่มในช่วงเวลา เช้า-เย็น 4. ควรใส่ปุ๋ยโดยการฉีดพ่นอัตราส่วน 1 ครั้ง	ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแยกกอและการแยกตะเกียงไปปลูก/เพาะเลี้ยง	มีโรคน้อย	ตลาดมีความต้องการมาก กระถาง 200-500 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
6	ช้างนาเพชรทั้งสี่ (ช้างนางช้าง)	เป็นไม้ล้มลุกอาศัยตามที่ในป่าที่ร่มชื้นตามต้นไม้ในป่าดิบชื้น มักขึ้นบนหัวตอไม้ล้มบนกิ่งไม้ และตามต้นไม้ในป่าชื้นตามบริเวณฝั่งทะเล และตามหาดทรายที่ไม่ไกลจากฝั่งทะเล. พบที่ อำเภอละงู อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง.	มีปริมาณลดน้อยลงมาก. ใกล้สูญพันธุ์	1. มีการเก็บนำไปสะสมในปริมาณมาก. 2. การโค่นต้นไม้ในป่าชายเลนเพื่อใช้ฟืน. 3. การเก็บนำเป็นยาสมุนไพรแก้เบื่อ แก้ปวดเมื่อย เป็นอาหารวัวควาย ใช้ดองกับแอลกอฮอล์ 35 ดีกรี. 4. การเปลี่ยนสภาพพื้นที่เป็นนาข้าว. 5. การจับเพื่อทำที่พัก/แหล่งท่องเที่ยว	1. เป็นยาสมุนไพร 2. เป็นไม้ดอกไม้ประดับ. 3. เป็นสินค้าที่มีการซื้อขายสร้างรายได้ให้ชาวบ้าน 4. ปลูกเลี้ยงเพื่อตามรอยรวมเพลิดเพลิน 5. ปลูกเลี้ยงเพื่อมีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่มผู้ปลูกเลี้ยง.	1. ห้ามเก็บโดยการแยกหอ. 2. ปลูกเลี้ยงในสวนกล้วยไม้ป่าบนดาดฟ้า. 3. อนุรักษ์ต้นไม้ในป่าให้ดีอยู่. 4. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทุกคนทราบและประโยชน์ของกล้วยไม้ป่าหายาก 5. รวมกลุ่มอนุรักษ์กล้วยไม้ป่าหายากที่มีเหลืออยู่ในป่าในชุมชน	อำเภอกงู อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง	17 พฤษภาคม 2546	- นางวิไลรัตน์ โหรา - นางสุดา เพชรวิเชียร

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
1.	ว่านเพชรตึง	คุณอดิศร ชอวลัศการ์	นายสมาน เหมหมัน	กรกฎาคม ถึง ตุลาคม ของทุกปี	1. เลือกต้นที่มีขนาดลำใดรูปทรงสวยงาม มีจำนวนลำที่ให้ดอกมาก. 2. ตัดแยกกอมาปลูกเลี้ยงในที่ร่มรื่นพอสมควร. 3. การเก็บเพลงด้วยมุนแดง น้ำต้นเชื้อรา.	1. ปลูกเลี้ยงโดยใช้กาบมะพร้าวแห้งหมดฝาด เป็นเครื่องปลูกเลี้ยง. โดยผสมกับขี้เถ้าไม้ในปริมาณที่เหมาะสม. 2. วางไว้บริเวณที่ได้รับแสงประมาณ 70% 3. การรดน้ำด้วยปุ๋ยกล้วยไม้ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง.	ขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อ และการตัดแต่ง โดยนำส่วนที่ตัดมาปลูกไม่โรย ทั้งโดนดินและไม่โดนดินในช่วงเดือนพฤษภาคม ฝนตก.	ไม่มีโรค.	มีคุณภาพ ตลาดต้องการมาก มีการแข่งขันไว้ปลูกเลี้ยงเพื่อสะสมและเพื่อการขยายวงศ์ การตลาดการค้า การแข่งขันสูง. การซื้อขายส่งขายเป็นลำ ราคา: 150-200 บาท หรือเหมาเป็นกอโดยเฉลี่ย: ขึ้นอยู่กับขนาดกอ.

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
7	สิโตนกเหยี่ยว ดินอ่	ขึ้นอยู่ในป่าสับ ทางภาคใต้ เป็นกล้วยไม้อิ่ง อาศัย.	พบได้ น้อย ในสถานที่ มีจำกัด.	ป่าไม้ถูกทำลายมาก เพื่อใช้ พื้นที่ปลูก พืชเศรษฐกิจ เป็นทางการ ป่าไม้.	ปลูกเลี้ยง ประดับ, สถานที่ ท่องเที่ยว. ลอยวัด เป็นต้น.	① ควรนำ รักษาพื้นที่ป่า ให้สมบูรณ์ ② ให้ความรู้ เกี่ยวกับ การอนุรักษ์ และปลูกเลี้ยง การขยายพันธุ์ กับกลุ่มผู้ สนใจ.	ทั่วหลังสกุล	17 มค 46	นายสมาน เหมหมัน.

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตนก เหยี่ยวใหญ่	หยอดสิทธิ์ หยอดสิทธิ์	หยอดสิทธิ์ เหมหมัน	สิบหาวม ฤดูฝน	① ควรเก็บไม้ที่ใกล้ขาดเก็บ 1 ใน 3 ของกอ. ② ไม่ควรเก็บไม้ที่ยังอ่อนอยู่	① ปลูกลงกระถางใช้ตอมะพร้าวสับเป็นเสี้ยวปลูก. ② ปลูกกึ่งตากแดด ไม้ที่ปรับตรงมาก	การแยกกอ.ปลูก	ไม่ต้องมีโรครบกวน	ตลาดต่างประเทศ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
8.	สิบโคคล่อยาม	เป็นกล้วยไม้อิงอาศัย ที่ส้นอยู่ตามบริเวณลุ่มน้ำ ตามภูเขา ตามสวนยางพาราเก่าเสื่อม, เกิดโตอยู่ตามต้นไม้ใหญ่ และบริเวณลานหิน	เป็นกล้วยไม้ที่ส้นอยู่ทั่วไป แต่มีแนวโน้มที่ถูกคุกคามสูง	1. เกิดการสับปลายระบบนิเวศ 2. การตัดไม้ทำลายป่าธรรมชาติ 3. ไฟไหม้ป่า 4. มีการเก็บมาขายแต่เป็นการเก็บแบบอย่างไม่ถูกวิธี 5. ยังไม่มีความรู้ในกระบวนการขยายพันธุ์อย่างถูกวิธี	1. ปลูกเลี้ยงเป็นไม้ดอกไม้ประดับ 2. เพื่อความเพลิดเพลินใจ 3. สามารถนำมาขายเป็นรายได้เสริม ให้กับครอบครัว	- หยุดการสับปลายระบบนิเวศ - หยุดการตัดไม้ทำลายป่า - ควรส่งเสริมนักศึกษาระบบนิเวศต่อเป็นเยี่ยมชมศึกษาของกล้วยไม้ชนิดนี้ - ควรมีการเลือกก่อนการเก็บคือ มีเพาะพันธุ์ขยายพันธุ์ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการดูแลรักษา	อ. ควนกาหลง จ. สตูล	17 - 18 ต.ค. 46	นายสมาน พรมจันต์

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตกลายาม	นายสุริศร์ นายสุเทพ	นายสุเทพ นายนิพนธ์	ธันวาคม-มกราคม	-เลือกเฉพาะต้นสีโตกสมบูรณ์ -	- ปลูกเลี้ยงเลียนแบบธรรมชาติ คือ ปลูกติดกับกาบไม้/แผ่นไม้ - ปลูกเลี้ยงในกระถาง โดยมีกาบมะพร้าวเป็นเครื่องปลูก	แบบแยกตอ	มีโรคมากมากน้อย	ตลาดมีความต้องการประมาณ 6 ราคา 80-100 บาท/กระถาง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
๑.	สิงโตโหลี่	ชื้นบริเวณป่าดิบชื้น	พบเห็นได้น้อยมากที่ในสวนป่าสวรรค์ชลิตที่เป็นถิ่นอาศัย	- การทำลายป่าทำระเบิดหิน - ไฟไหม้ป่า - คนเก็บได้เก็บออกไปจำนวนมาก แล้วโดยขาดการเพาะเลี้ยงก่อนเก็บ	- ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ	- ปลูกขยายพันธุ์เพิ่มเติม - หยุดการทำลายป่าทำระเบิดหิน - ควรมีความรู้ก่อนที่จะทำการเก็บขาย - รณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่าและการดูแลรักษาการทำลายการขึ้นเขาโดยการปลูกเพื่อนบ้านของตัวเอง	สวนวลัยลักษณ์	17 พค. 46	นายสมาน นวมมิน

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตโพลี่	นายอดิศร์ นายอุดมศักดิ์	นายสมาน หมมัน	มกราคม - เมษายน	- เก็บเฉพาะต้นที่โตเต็มที่ - ไม่เก็บช่วงของการขยายพันธุ์ - ควรมีความรู้ก่อนจะเก็บออกมา	- ปลูกเลี้ยงแบบธรรมชาติ คือปลูกติดกับคาคบไม้/ติดกับแกนไม้ - ปลูกในกระถาง โดยใช้การมูลนกเป็นเครื่องปลูก	- ขยายพันธุ์แบบแยกต่อ	- ฉีดยาน้อย วปริจนน้อย	มีความต้องการปานกลาง ราคากระถางละ 200 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
10.	เอื้องเงินหลวง	เป็นกล้วยไม้อิงอาศัยต้นไม้ใหญ่ เช่น ไม้ยนหก ต้นเม่า ต้นเสม็ดขาว ต้นตะเคียน ต้นมุด ในบริเวณป่าสิ้นสุดลุ่ม ป่าทุ่งหญ้า และป่าชายเลน ที่มีไอน้ำทะเลขึ้นถึง ตามทุ่งหญ้า พบได้ในพื้นที่เกาะมะพร้าว / เกาะทุ่งนางดำ และบริเวณทุ่งชาลี อ.คุระบุรี จ.พังงา	พบเห็นได้น้อย มากในปัจจุบัน และมีแนวโน้มลดลงจนอาจจะสูญพันธุ์ได้ ในป่าธรรมชาติ	- การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อการเกษตร ไม้ยืนต้นป่าเปลี่ยนไป - ต้นไม้ใหญ่ที่เป็นที่อิงอาศัยถูกตัดทำลายลงต่อเนื่อง - การเก็บไม้ในธรรมชาติ - การตัดไม้เผาถ่าน - มีการเก็บแปลงไม้เลื้อยออกไปสู่ต่างประเทศมาก	- เป็นไม้ดอกไม้ประดับ - เป็นอาหารพื้นบ้านที่มีมูลค่าสูง ตลาดมีความต้องการมาก - ส่งเสริมเป็นสินค้าที่สร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้ปลูกเลี้ยง	- ขยายการขยายพันธุ์ เพื่อการเกษตร และการเพาะชำ - ต้องอนุรักษ์ต้นไม้ขนาดใหญ่ในธรรมชาติ ไม้ต้นอยู่ - ป้องกันการตัดไม้ป่า - รณรงค์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า - จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลนทดแทน - เก็บเก็บในเขตอุทยาน - เน้นโดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น	อ.คุระบุรี จ.พังงา	24 พค. 46	นายเนิ่ม เปี่ยมศักดิ์

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	เสื้อเงินเชียงใหม่	นายอดิศร์ ชายอุดมการ์	นายเจ็ม เนื่องกำลัง	ม.ค. - เม.ย.	- เก็บตอนที่ดอกไม้โตสมบูรณ์ - ไม่เก็บในช่วงฝนตกและกลิ่นของพันธุ์	- ปลูกลงกาบมะพร้าวใหญ่ - ปลูกในกระถางโดยใช้เครื่องปลูก คือ ตาบมะพร้าว ผสมขี้ถ่านอย่างดี แล้วผสมกันอัดมองจุกเป็นชิ้นเล็กๆ	- ตัดแต่งหน่อข้างบ้าน โดยวิธีการแยกหน่อ	- ฉีดยาฆ่าแมลง - ปัญหาที่พบคือโรคเชื้อรา สาวมด แก้ปัญหาโดยใช้ผ้าชุบน้ำยาล้างหน้าแล้วเอาตัวนั้นไปไว้ที่อากาศบริเวณรากเพื่อป้องกันเชื้อรา	ตลาดมีความต้องการสูง ราคาในท้องตลาดขึ้นอยู่กับขนาดของกอ ราคาไม่ต่ำกว่ากอละ 200 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
11.	เอื้องมัจฉานุ	บริเวณป่าดงดิบ ซึ่งมีความชื้นสูง เหมาะแก่การเติบโตและขยายพันธุ์	เหลืออยู่ในปริมาณน้อย	- เกิดจากการตัดทำลายป่าดงดิบ ซึ่งมีกล้วยไม้ชนิดนี้อยู่มาก แต่ตามต้นไม้ที่เหลืออยู่ไม่พอที่จะทำให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าและการใช้ประโยชน์ - การเก็บไปดูวิธี - ไฟไหม้ป่า	- นำมาตกแต่งบ้านเรือน - นำมาขายเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพ - ใช้ประดับตัว - สามารถนำมาทำไปเป็นยาสมุนไพรได้	- ต้องมีการส่งเสริมเผยแพร่ ควรมีการเก็บรักษาต้นพันธุ์ของกล้วยไม้ป่าต่อ - มีการขยายพันธุ์เพิ่มเติม - รณรงค์ให้ชาวบ้านที่ยังขาดคุณค่าและความสำคัญ - ช่วยกันอนุรักษ์ที่นี่ที่มีการขยายใช้เชื้อมัจฉานุ	ต. พัทลา	24 พค. 46	นายเล็ม เนื่องศรีกุล

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	เอื้องมัจฉานุ	นายอิศาร์ นายเอ็ดการ์	นายเนิ่ม เปี่ยมรักษ์	กพ.-มีค.	- เก็บเมื่อเห็นดอกตูมสีโทนเข้มรวงดอกยังไม่แตกเต็มที่ ห่อด้วยใบตองป่าธรรมชาติก่อน	1. นำมาปลูกเลี้ยงติดกับต้นไม้ในบริเวณบ้านเป็นรายเดือน 2. นำมาปลูกเลี้ยงในกระถาง โดยใช้เศษปลูกเป็นส่วนประกอบในการปลูกเลี้ยง คือ ผลสับปะรดแห้ง / ถ่านหุงต้มก้อนเล็กๆ / และนำมาตลุกเศษผักสดปนกัน ก่อนนำขึ้นมาปลูก	- แยกหน่อ	- มีโรคมารบกวนน้อยมาก	

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
12.	รองเท้านารีสามปม ดิต้า	ขึ้นบนภูเขา ในป่าดิบชื้นใน พื้นที่ภาคใต้ มีแอ่งน้ำขัง. บริเวณ พักสง ระนอง.	พบได้ยาก ปัจจุบัน	ป่าไม้ถูก ทำลาย ระบบนิเวศ เปลี่ยนไป พื้นที่ภาค ถูกทำลาย โดยการขุด ล้มลงวิ่งราย เพื่อใช้ภาษี	ปลูกเป็นไม้ ดอกประดับ ภายใน	โดยการตัดไม้ ทำลายป่า มีการให้สิ้น ปรมณ เมื่อมี ทัน การขุด ล้มลงวิ่งราย. 3 ให้ความรู้ การปลูกเลี้ยง การขยายพันธุ์ ลงกล่องพุ่ ล้นใจ.	สิงห์วัด พังงา.	ปี พ.ศ.44	มีการเพิ่ม เปลี่ยนแปลงที่สุด

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	รองเท้านารีคางกบใต้	นายอดิศร หยมสอาด	นายเล็ม เปียม ทิ้งลัง	กพ. - เมย	ตัดมาทั้งหน่อในสามของกอ. ① เก็บหน่อที่สมบูรณ์ ② ไม่เก็บในช่วงกล้วยไม้ติดฝัก	ปลูกในกระถางพลาสติกหรือกระถางดินเผา โดยใช้เครื่องปลูก 1 กาบมะพร้าวสับ 2 อิฐมอญทุบ 3 ใบก้ามปูแห้ง ผสมให้เข้ากัน ในอัตรา 1:1:1 4 เมื่อเริ่มปลูกใหม่ สามารถเก็บดอกไม้ในช่วงปีแรก	การแยกหน่อ	ตะกั่วสีดำ ฉีดพ่นทุกสัปดาห์ เมื่อราในช่วงฤดูฝน	ตลาดมีความต้องการสูง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
13.	เอื้องกอไก่	ขึ้นเกาะอิงอาศัย กับต้นไม้ในป่าดิบชื้น	พบเห็นได้น้อย มากในสภาพปัจจุบัน.	การตัดถางป่าเพื่อใช้พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ปาล์ม.	ปลูกเลี้ยงประดับสวนให้สวยงาม.	ไม่มากรกพื้นที่ป่า, ที่สมบรรณ์ ให้มีความรู้ วิธีการปลูกเลี้ยง การขยายพันธุ์ ที่มากต่อสังคม ผู้สนใจ.	จังหวัดพัทลุง	24 พ.ค 46	นายเสม เปี่ยมกิจ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	เอื้องกล่องไม้	หองสิตา หองสิตา	หาย เล็ม เปี่ยมทิศ	มีนาคม.	เก็บโดยการแยก กอ. จะเก็บ 1 ใน 3 ของ กอ. ไม่เก็บช่อง กล้วยไม้ ติดฝัก.	① ปลูกในกระถางที่มีน้ำหรือกระถางติดเพา โดยใช้ถ่านมะพร้าวสับเป็นชิ้นเล็กเป็นส่วนผสม ② ปลูกติดกับต้นไม้ใหญ่ในสวนเดรมัน	การแยก กอ.	มีโรครบกวนห้อ ทนต่อโรคต่างๆ	ตลาดมีความต้องการสูงพอสมควร

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
14.	เอื้องปากนาแก้ว (ไทล้สูงพันธุ์)	ชัยภูมิ ในการมดน้ำใต้ใหญ่ ริมทะเล เกาะกลางทะเล เช่น ตกแต่งสีมาแดง ต้นเสม็ดขาว ในอินทร์ ตรุบุรี อ.พัทลุง	เป็นพันธุ์หลงเหลือที่มีจำนวนน้อยมาก ไทล้สูงพันธุ์	- การตัดต้นไม้ใหญ่ที่เป็นต้นไม้ยืนต้นของกล้วยไม้ชนิดนี้ - การถางป่า - ไฟไหม้ป่า - การเก็บกล้วยไม้ชนิดนี้ เก็บมาขาย ไม่เลือกเก็บตั้งแต่เล็ก-ใหญ่ ความต้องการไม่เลือก	- ใช้ปลูกประดับบ้านเรือน - ส่งมาขายไปปรับปรุงพันธุ์ ได้ได้พันธุ์ใหม่ที่สวยงามแปลกตา - ส่งเป็นสินค้าได้ในบางส่วน เป็นการส่งออกไปต่างประเทศ มีไม้ก็ปตุ เห็นมา เนื่องจากตลาดมีความต้องการสูงมาก	- ควรทำการอนุรักษ์ต้นไม้ที่เป็นที่ยึดเกาะของกล้วยไม้ชนิดนี้เอาไว้ - ควรงดการเก็บกล้วยไม้ป่าอันเป็นที่ยึดเกาะที่มีกล้วยไม้ชนิดนี้ - ควรเลือกเก็บเฉพาะต้นที่ใหญ่พอเท่านั้น - ไม่ควรเก็บช่วงเวลาการขยายพันธุ์ - ทำการขยายพันธุ์เพิ่มเติมโดยด่วน	อ. ตรุบุรี จ. พัทลุง	24 พ.ค. 46	ตรงเพิ่ม โพธิ์มหาสัจ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	เอื้องปากนกแก้ว (ไม่ใช่สกุลพันธุ์)	นายสิทธิ์ ขยันจัดการ	นายเล็ก นิ่มนวลกิจ	ตลอดปี	- เก็บเอาเฉพาะต้นโตเต็มวัย - บันทึกการเก็บในช่องทำเครื่องหมายพันธุ์	- ปลูกเลี้ยงในกล่องไม้ - ปลูกเลี้ยงติดกับต้นไม้ - ปลูกเลี้ยงในตระกร้า โดยใช้เครื่องปลูก คือ ขุยมะพร้าว / ขุยมะพร้าว / ถ่านหุงเป็นส่วนใหญ่ นำมาคลุกเคล้ากันก่อน นำต้นเอื้องปากนกแก้วลงปลูก	- แยกกอ	- ไม่ค่อยมีโรครบกวน นอกจากมีเชื้อราบ้างบ้าง รักษาแก้ไขได้โดยใช้ยาฉีดพ่น	ตลาดมีความต้องการสูง กอใหญ่ๆ ราคาตั้งแต่ 100 บาท กอเล็กๆ ราคา 1000 บาทขึ้นไป

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุการถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
15.	เอื้อะ ผีเสื้อ * พบได้ทั่วไปในภาคใต้ แต่อาจพบในสภาพป่าไม้ธรรมชาติ	ในภาคใต้พบบริเวณอำเภอเมือง, อำเภอทับปุด, จ.พังงา มักขึ้นให้เห็นอยู่ตามตอไม้ใหญ่ เช่น ตอไม้ป่าในที่ที่เป็นป่าดิบแล้ง และป่าพรุ ป่าสมรม-สมบล	มีจำนวนน้อยในป่าธรรมชาติ	- การตัดไม้ทำลายป่าในเขตอนุรักษ์ ไม้ใหญ่ตามป่า - การเก็บตามาขายเป็นแบบสร้างผลผลิตส่งผลให้กล้วยไม้ชนิดนี้มีปริมาณลดลง	- นิยมปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ	- ควรสงวนพื้นที่ป่าไม้ - ควรส่งเสริมการปลูกเลี้ยง - เร่งขยายพันธุ์ - รณรงค์เผยแพร่องค์ความรู้เรื่องกล้วยไม้ - ศึกษาวิจัยวงชีวิตผีเสื้อ	0. นิ้วอ 0. ทับปุด 0. คุระบุรี จ.พังงา	24 พค. 46	นายเล็ม เปี่ยงกำลัง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	เอื้องเงินใต้	นายอภิชาร์ ตรงศักดาร์	นายสิน เนินยาก้อง	กุมภาพันธ์-มีนาคม	-เดินตามหาตามป่าเขาใกล้ชุมชน - ตามอุตสาหกรรมในช่วงการขยายพันธุ์	- ปลูกเลี้ยงแบบธรรมชาติ - ปลูกเลี้ยงในกระถาง โดยมีเครื่องปลูกเป็นองค์ประกอบในการปลูก คือ 1. ถ่านไม้ 2. อิฐมอญทุบ 3. ปุ๋ยมะพร้าว แล้วนำมาคลุกเคล้ากันก่อนนำต้นพันธุ์ไปปลูก	- แยกหน่อ	กลัวไม่ได้ผล โรคระบาดน้อย ควรระวังการเกิดเชื้อราในระยะเริ่มปลูก	ตลาดมีความต้องการสูง เพราะเป็นกล้วยไม้ที่มีเอกลักษณ์ ราคาแม่ค้าขายกระถางละ 150-200 บาท (ขึ้นอยู่กับขนาดของกอกล้วยไม้)

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัยระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุการถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
16.	สิงโตสีแดงเล็ก	ชนเกาะตามไม้ยืนต้นในป่าดิบชื้นทางภาคใต้ ป่าที่มีความชื้นสูง	ภาพมาก ในสิทธิภาพปัจจุบัน	① สภาพป่าเปลี่ยนแปลงไม่ตามธรรมชาติ ② ตัดต้นไม้ใหญ่เพื่อใช้ในการเกษตร ③ ตัดต้นไม้ใหญ่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์	ปลูกเป็นไม้ประดับ มีดอกสวยงามแปลกตา.	① รักษาสภาพป่าให้คงเดิม ② ปลูกฟื้นฟูในเขตอนุรักษ์	ตำพิวงา	24 พ.ค.42	ภาย เล็ม เมี่ยมกำลัง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตคินต์เลย์	นายอดิสร หองสิทาร์	นายเจิ้ม เมี่ยมทิลัง	พ ย. - ธ.ค	① ความเก็บ 1 ใน 3 ของกอ. ② ไม่เก็บขณะกล้วยไม้ตาดเปิด ③ ยางพาราเป็นที่จะให้บริการสิ่งแวดล้อม ที่มีสิงโตคินต์เลย์ขึ้นอยู่ สอบเก็บมาปลูกเลี้ยง	① ปลูกลงในกระถางไม้โดยใช้ถ่านมะพร้าวแห้งเป็นเครื่องปลูก ② ปลูกตามกิ่งตามไม้ ③ ในป่ากล้วยไม้สันดานจะเสริง	การแยกกอ	ไม่ค่อยมีโรคอมทวน	ตลาดต้องการมาก ยังไม่มีเพียงพอ ตำหนิ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัยระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุการถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
17.	รองเท้านารีเหลืองกระบี่	ธรรมชาติตามภูเขาหินปูน ป่าดงดิบ เป็นพื้นดินเดียว พบเฉพาะทางภาคใต้ เช่น จังกระบี่	พบเห็นตามธรรมชาติน้อยลงจากเดิมมาก	1. ป่าไม้ถูกตัดโค่น เพื่อปลูกสวนยางพาราเรื่อยๆ 2. การเก็บเกี่ยวสัมปทานไม้ไผ่ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการก่อสร้าง	ปลูกเป็นไม้ประดับ ประดับสถานที่ต่างๆ	1. หยุดการตัดโค่นป่า 2. งดการให้สัมปทานเก็บหาหินปูนและเจาะหินในพื้นที่ที่มีกล้วยไม้ชนิดนี้ขึ้น 3. ให้ความรู้การปลูกเลี้ยงแก่กลุ่มสนใจ.	ดังเดิมกระบี่	31 พค. 46	นายชม อ่าวเล็ก

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	พฤษภาคม มิถุนายน	1. เก็บหน่อในส่วนของกอ. 2. เก็บเฉพาะหน่อที่ใช้ขนาด 3. ไม่เก็บในช่วงกล้วยไม้ติดฝัก	ปลูกในสวนในกระถางพลาสติก ช่วงกระถางติดเผา. ใช้ใช้เมล็ดปลูกกลมมะพร้าว สิ่งที่แมกฝาด. หรือเป็นอินเดก ใช้ทรายเป็นดิน ขนาดเท่าข้อแม่มือ. ใบทำมุมหน้าหันมาผสมในน้ำ กินในอีกวา 1-1	การแยกหน่อ	จะรบกวนกับโรคเชื้อรา. และโรคไวรัส โดยการฉีดยากันเชื้อรา ในช่วงฤดูฝน.	ตลาดมีความต้องการสูง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
18.	สิงโตขาว	อาศัยบริเวณป่าดิบชื้น และป่าสบ่อนสนล ตามต้นไม้ เช่น ต้นตะบูน ต้นมะเม่า ต้นเสม็ดขาวง	มีปริมาณค่อนข้างมาก ในปัจจุบัน	- การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นแล้ง - การปรับพื้นที่ป่าเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว - การถางป่าเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ปาล์ม, ยางพารา	- เป็นไม้ดอกไม้ประดับ	- ควรจัดการขุดวิจัยพื้นที่ป่าต้นแล้ง - ควรจัดการขยายพันธุ์กล้วยไม้ชนิดนี้ - จัดการรณรงค์เผยแพร่ความรู้เรื่องกล้วยไม้ป่า - จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึก - ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ป่าท้องถิ่น	ต. แหลมสัก อ. อ่าวลึก จ. กระบี่	31 พ.ค. 46	นายจุม ศรีวัก

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตขาว	นายอิศร์ ชยงศ์การ์	นายยุ่ม เข่าวน้ำ	ตุลาคม - พฤศจิกายน	เก็บบนหาะต้นที่โตสมบูรณ์ จำนวน 1 ใน 3 ของดอก	- ปลูกเลี้ยงแบบกรวมต้น - ปลูกเลี้ยงติดกับแผ่นไม้/คาคไม้ - ปลูกเลี้ยงในกระถาง โดยมีกาบมะพร้าวเป็นเครื่องปลูก	ตายบ้านขยายพันธุ์โดยการแยกกอ	ยังไม่มีการป้องกัน การระวังป้องกันโรคเชื้อรา ในระยะเริ่มปลูก	มีความต้องการพอสมควร ราคา 100-300 บาท/กระถาง

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
1ก.	ว่านน้ำทอง	ขึ้นตามซากไม้ใบไม้ผุ ความชื้นในอากาศสูง	พบเห็นโดยทั่วไปบริเวณภูเขาหินปูน	- การตัดไม้ทำลายป่า - ไฟไหม้ป่า	- นำมาปลูกประดับบ้านเรือน - นำมาขัดตากแห้งใช้การตาง เพื่อขายเป็นรายได้เสริมครอบครัว	- ห้ามเก็บระบบนิเวศยังอื่น - นำบางส่วนมาเพาะเลี้ยงเพื่อรักษาสายพันธุ์	กระบี่	31 ตค. 46	นายบุม อ่าวน้ำ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	ว่านนิ้วทอง	อดิศร์ ตายุต่อการ์	นายเที่ยน ดวงศิริ	ภพ.- ก.ย.	แยกหน่อเอาเหง้าที่ได้ขนาด มีความสมบูรณ์	ใช้ถ่านมะพร้าวสับ ที่ผ่านการฝังแล้วผสมกับปุ๋ยมูลวัวคุ๋ย แล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วนำต้นพันธุ์ไปปลูก นำไปวางไว้ที่ที่ร่ำไร ในช่วงแรก รดน้ำพอชุ่มทั้งเช้า-เย็น ให้ปุ๋ยละลายน้ำฉีดพ่น อาทิตย์ละ 1 ครั้ง	ใช้วิธีการแยกหน่อ	(เป็นพันธุ์ที่ไม่ค่อยมีโรคมารบกวน แต่จะมีแมลงบางชนิดกัดกินใบ ใช้สารเคมีกำจัดแมลง)	น้อย

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
20.	รองเท้านารีเหลืองอร่าม	สภาพป่าดิบชื้นตามป่าเขาหินปูน ตามภาคใต้ ใกล้ทะเล เช่น กระบี่. (สะพบมากบริเวณ อ.กระบี่ เพียงแห่งเดียว)	ใกล้สูญพันธุ์	- ภูเขาถูกเปิดทำลายเปลี่ยนสภาพเป็นเหมืองแร่ - ไฟไหม้ป่า - การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลง	- ปลูกเพื่อให้ความเพลิดเพลินเป็นความสุขทางใจ - นำบางส่วนมาขายเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัว	- ศึกษาพฤติกรรมพันธุ์ที่แท้จริง - ปลูกจิตสำนึกให้กับชาวบ้าน ชาวบ้าน โดยการรณรงค์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์กล้วยไม้ และวิธีการระบบนิเวศของป่าให้สมบูรณ์	กระบี่	๑๗ พค. ๔๖	นายชุมพร อาวนิ้ท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	วองหน้านกรี เทศ๒ต่รี๖	นาย อิศิศร์ นายชัยศร์	นายเนี้ยน ศรสุข	มี.ค. - พ.ค.	เก็บเฉพาะต้นที่โตเต็มวัย - ช่วงหน้าการการดอก ต้นจะไม่เก็บ	- นิยมปลูกลงในกระถาง ดินผสม เครื่องปลูกประกอบด้วย ① อิฐมอญ ② ถ่านดำหุงนึ่งทำด้วยขนาดเล็ก ③ กาบมะพร้าวสับที่ผสมกับถ่านแล้วนำมาใส่ในกระถาง * หลังนำเครื่องปลูกทุกอย่างมาคลุกเคล้ากันแล้ว จึงนำต้นพันธุ์ลงปลูก ช่วงแรกการให้อาหารเพิ่มวิตามิน รดน้ำ จนตั้งตัวได้ - ย้ายตัวปุ๋ยรองก้นหลุมปลูกต้นละ 1 ครั้ง	- การผลิตต่อโดยมีขนาด 3-5 ต้นต่อต้นละ มีความสมบูรณ์ในการปลูก	- ควรฉีดยาป้องกันเชื้อราอาทิตย์ ละ 1 ครั้ง	- ตลาดมีความต้องการสูง และมีราคาแพงที่สุดในต่างประเทศ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
21.	สิงโตกัมบู่เทง	เป็นกล้วยไม้อิงอาศัย ขึ้นอยู่ตามป่าดิบชื้น / ป่าสนตอนล่างเขา	เป็นกล้วยไม้ที่พบเห็นได้ยาก หรือไม่พบเห็น แต่มีในบริเวณ ตลาดในปัจจุบัน	- กระบุกรุกพื้นที่ป่าของเขา - การปรับปรุงพื้นที่ป่าเป็นพลาสเตอร์เดี่ยว - มีการนำมาขายอย่างไม่ถูกวิธี - ไม่เห็นคุณค่าความสำคัญของกล้วยไม้ป่า - ไฟไหม้ป่า - ขาดความรู้ในกระบวนการอนุรักษ์	- ปลูกเป็นของเป็นไม้ดอกไม้ประดับ ช่วยทำให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น - สามารถนำมาเป็นของแล้วนำไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริม ให้ทันตรวจสอบครั้ง แต่เป็นการสร้างในเชิงอนุรักษ์ด้วย	- ควรมีการศึกษาเป็นเชิงอนุรักษ์ - รณรงค์ให้ความรู้เผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชน - ควรให้ชาวบ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น	ต.ท่าศาลา ต.ตระบี่	31 พค. 46	นายบุม ศ่าน้ำ นายวิชาชู เสนีย์

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิบโทก้ามปูแดง	นายสิทธิ์ ทูลปลื้มจิต	นายยม ล่าอนิ	มีนาคม - เมษายน	- เก็บบริเวณต้นไม้ โดยเก็บที่เนื้อไม้ 2 ใน 3 ของต้นไม้ ขึ้นไป	- ปลูกเลี้ยงในสภาพแบบธรรมชาติ คือ ปลูกติดกับต้นไม้ / ปลูกติดก้อนหินไม้ - ปลูกเลี้ยงในการตาก โดยมีกาบมะพร้าวเป็นเครื่องปลูก	- ขยายพันธุ์โดยการแยกกอ	มีโรคมารบกวนน้อยมาก	ตลาดมีความต้องการน้อย ราคากระเทงละ: 80-100 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุ การถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
22.	สิงโตนี้บวกระบี่	พื้นที่ป่าดงดิบ อิงอาศัยต้นไม้ที่ขึ้นในป่าดง	พบน้อย ประมาณ 5 ปีเศษ	ไฟไหม้ป่าดง	- นำไปขายให้ผู้ประกอบ - นำบางส่วนมาเพิ่มเติมโดยเน้นที่ดอกสวยงามต่อตลาด	- ทำการขยายพันธุ์กล้วยไม้ชนิดนี้ - รณรงค์ให้ความรู้ เกี่ยวกับกล้วยไม้ป่า - จัดศึกษาดูงานปลูกเลี้ยงนำเข้าเพื่อการอนุรักษ์ หรือยากหรือไม่ที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ หรือยากหรือไม่	อำเภอเมือง จังหวัด กระบี่	31 พค. 46	นายยุม อ่าวนี้

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตเขียวตระกูล		นายบุม อ่าวน้ำ	มกราคม-มีนาคม	- เก็บต้นที่โตเต็มที่ - เก็บ 2 ในของทอง - ไม่เก็บช่วงเวลาของการขยายพันธุ์	- ปลูกเลียนแบบธรรมชาติ คือการปลูกติดกับคาคไม้ ปลูกติดกับแกนไม้ - ปลูกเลี้ยงในกระถาง โดยใช้กาบมะพร้าวเป็นเครื่องปลูก	แยกกอ	มีโรคมารบกวนน้อยมาก แยกจาก มีเชื้อรามารบกวนบ้างในบางครั้ง	มีความต้องการสูง ราคาแพง กระทงละ 80 - 300 บาท

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 1

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์	ถิ่นอาศัยระบบนิเวศ	สถานภาพ	ปัญหา/สาเหตุการถูกทำลาย	การใช้ประโยชน์	แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟู	พื้นที่ที่ศึกษาข้อมูล	วันเดือนปีที่เก็บข้อมูล	รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล
23.	สิงโตขาว.	① ขึ้นตามดงไม้ตามป่าดิบชื้นทางภาคใต้ ② ขึ้นเกาะตามต้นไม้ในสวนตามป่าชายเลน.	พบเห็นได้น้อย ในสภาพปัจจุบัน	① มีโป้ภูมิภูกรกทำลายเพื่อทำสวนที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ปาล์ม มาลิน ② พื้นที่ป่าชายเลนถูกบุกรุกทำนากุ้ง	ปลูกเป็นไม้ประดับที่มีดอกสวยงามแปลกตา	① งดการบุกรุกป่าเพื่อใช้พื้นที่ทำสวน. ② ศึกษาและปรับปรุงสภาพป่าชายเลน. ③ ห้ามตัดทำลายปรูก	ตังหลุดกระ	31 พค. 49	ทบวงต่างๆ

แบบบันทึกการเก็บข้อมูลกล้วยไม้ป่าภาคใต้เพื่อการวิจัย แผ่นที่ 2

โครงการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ได้นับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว .)

และมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นที่ปรึกษา

ลำดับที่รูปถ่าย	ชนิดพันธุ์	ผู้ถ่ายภาพ	ผู้ให้ต้นพันธุ์	ช่วงเวลาที่ออกดอก	เทคนิควิธีการเก็บ	เทคนิควิธีการปลูกเลี้ยง	เทคนิควิธีการขยายพันธุ์	เทคนิควิธีการป้องกันโรค	ความต้องการของตลาด
	สิงโตขาว.	หอยอดิศร หองสิตาร์	หอยเล็ม เปี่ยมกำลัง	ตุลาคม พฤศจิกายน	เก็บ 1 ใน 3 ของกอ. ไม่เก็บช่อง กล้วยไม้ติดฟัก.	① ปลูกสงกระ ถาง ใส่ใต้ต้นมะพร้าว เป็นเครื่องปลูก ② ปลูกเกาะ สับตาลไม้ ③ พยายามเริ่ม ปลูกในมุ้งลวด เก็บในฟ้ร่ม ทำไร่ นอ แขวนใต้ต้นไม้	การแยกกอ	ไม่ต่อยมี โรครบกวน	ตลาด ต้องการ ตอสมตอ

ภาพกิจกรรม

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเวทีเตรียมความพร้อมทีมวิจัยและทีมเครือข่าย

10-11 พฤษภาคม 2546

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดสตูล

17 – 18 พฤษภาคม 2546

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดสตูล

17 – 18 พฤษภาคม 2546

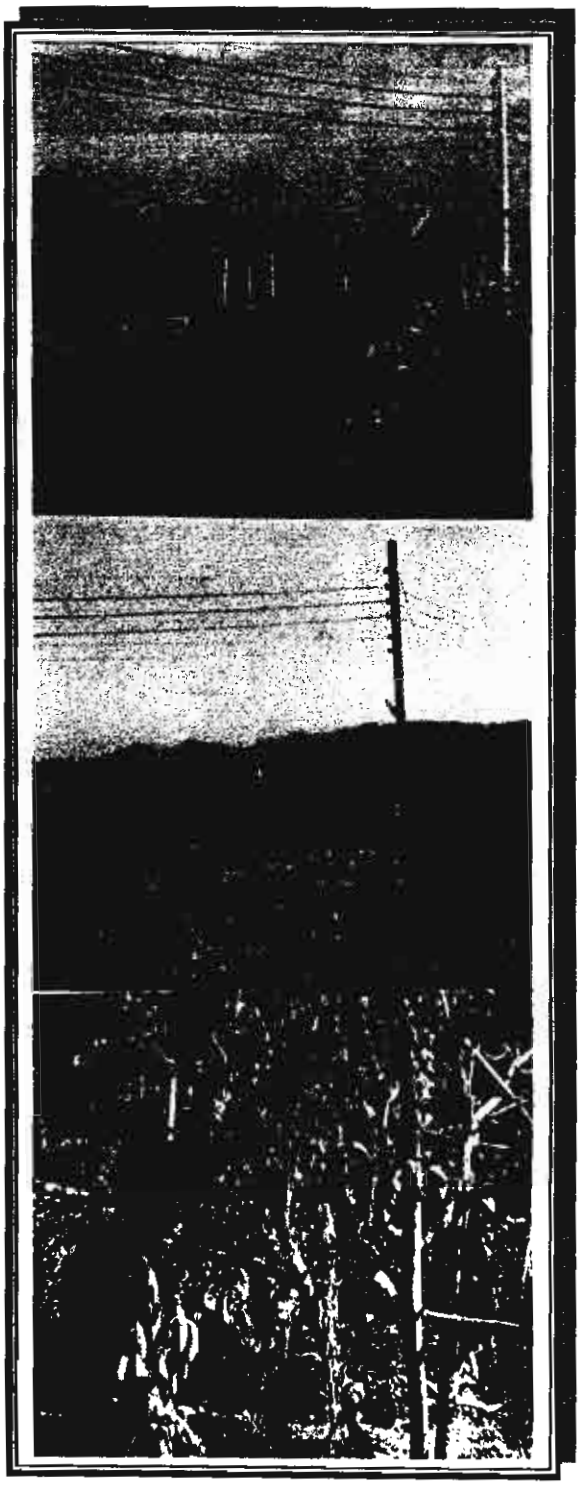

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดพังงา

24 – 25 พฤษภาคม 2546

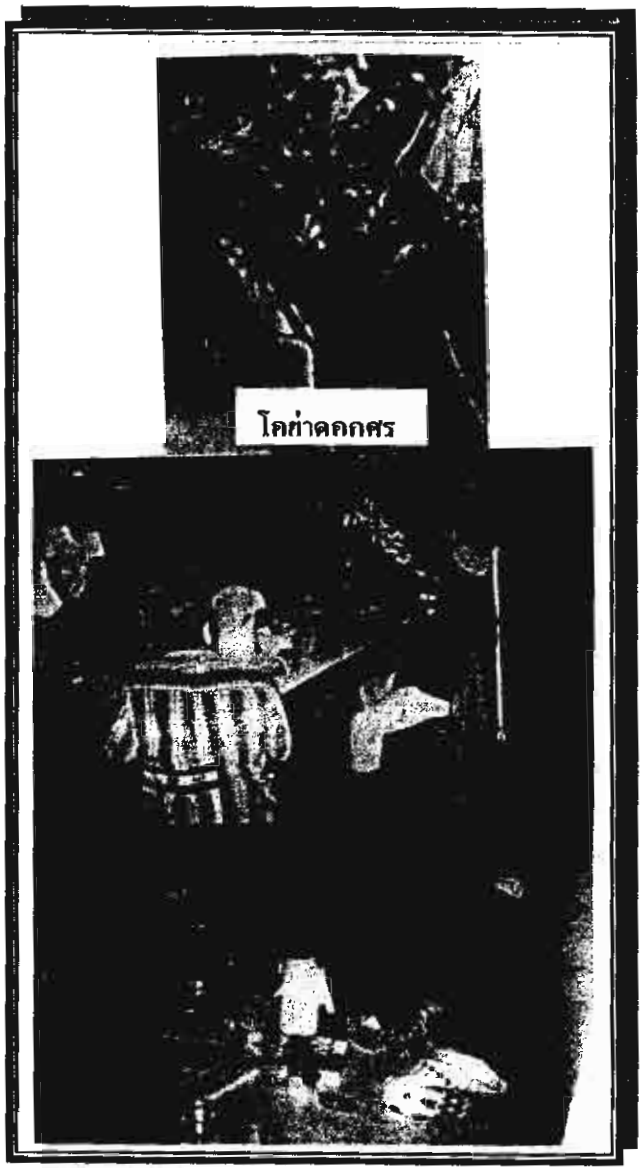

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดพังงา

24 – 25 พฤษภาคม 2546

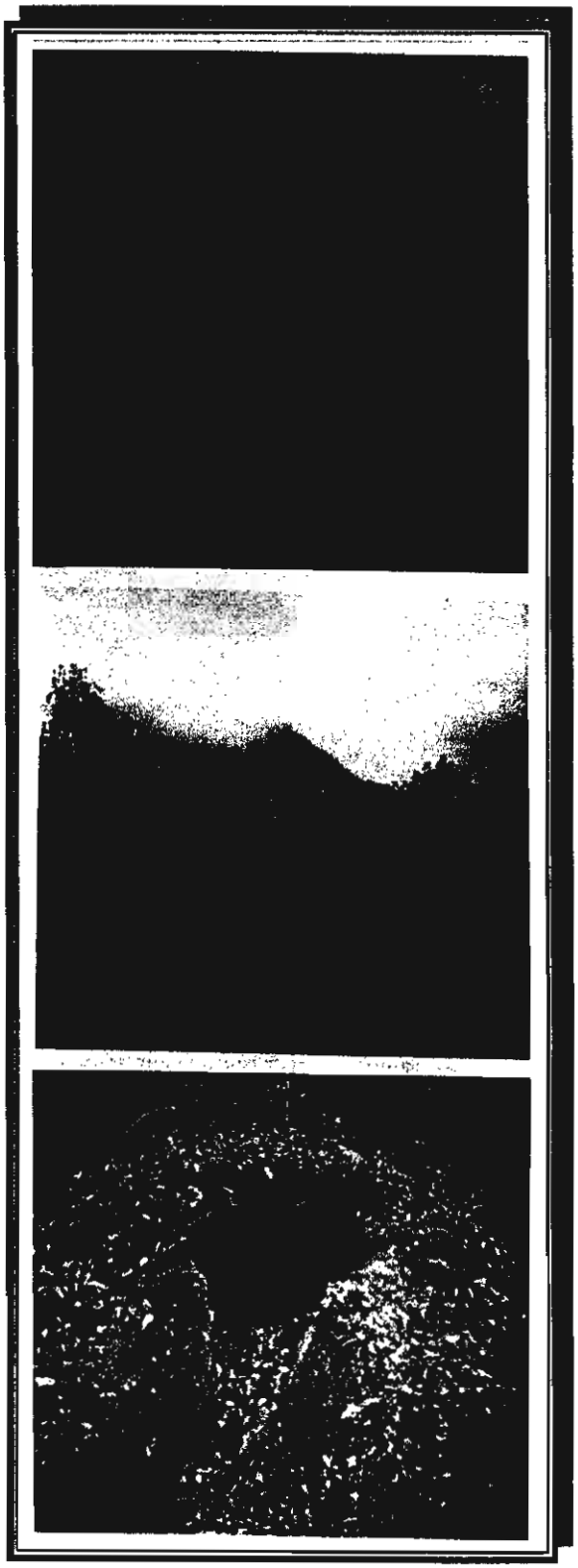

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดพังงา

24 – 25 พฤษภาคม 2546

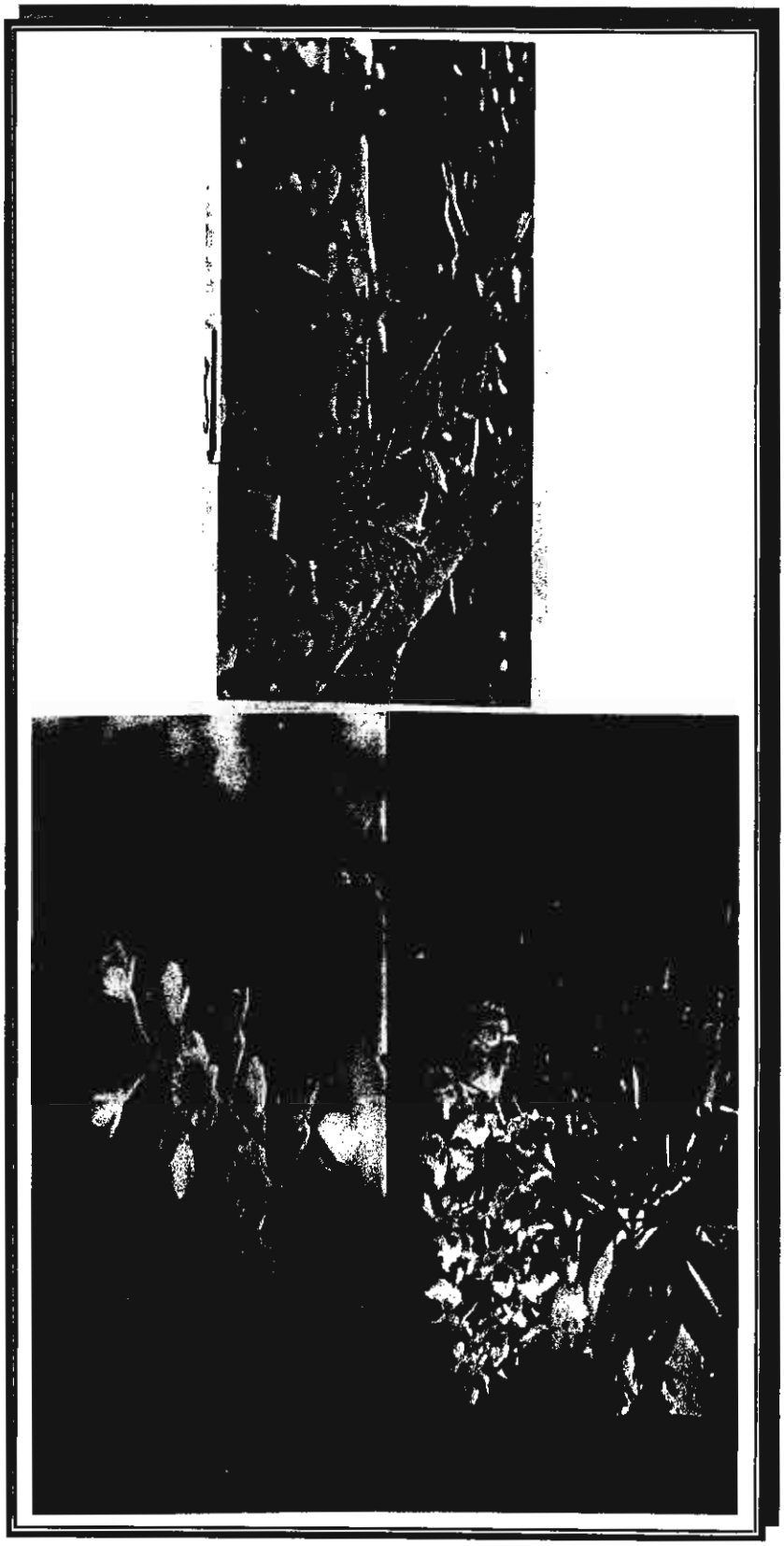

งานวิจัยโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธ์กล้วยไม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้

ประมวลภาพเก็บข้อมูลจากทีมเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

7 – 8 กุมภาพันธ์ 2548